SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Estranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALÁ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTENY, NÚM. 3 XERS
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPREMPTA, 2.298

ANY X.-NUM. 3.016 : BARCELONA, DILLUNS 16 DE JUNY DE 1913 UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

✠

Donya Agna Galí Lalande

Morí el dia 6 del corrent

(A. C. S.)

El seu espòs Joan Capdevila, fills Guadalupe, Antonia, Joan, María, Agna i Lluís, mare Guadalupe Lalande, germans Victorià i doctor Ricard Galí, germanes polítiques Dolors Capdevila, Virginia Monsalvatge i Mercè Mercè, oncles, nevots, cosins, demés parents i la casa **Joan Capdevila Raurich,** al recordar als seus amics i coneguts tant sensible pèrdua els preguen es serveixin assistir als funerals que tindràn lloc demà, dimarts, día 17, de dèu a dotze, en l'iglesia de la Casa Proviacial de Caritat, per lo que rebràn especial favor.

Les misses després de l'ofici i seguidament la del perdó *No's convida particularment*

Per respecte a la santedat del temple el dol se dóna per despedit

GRANS MAGATZEMS **EL SIGLO** CONDE I C.ª BARCELONA

Darrers díes

EXPOSICIÓ ESPECIAL I VENDA DE

Mobles i articles per a TAULA i REGAL

Preus considerablement reduits durant els díes d'Exposició en

Vaixelles	Coberts	Sacs viatge	Binocles teatre	Persianes
Serveis de cristall	Vinagreres	Moneders pell	Caixes paper	Cortines
Bateria de cuina	Platería	Flors	Fotografía	Llumets
Ceràmica	Rellotjería	Perfumería	Dibuix i pintura	Mantelerías
Cistellería	Figures	Vanos	Làmpares	Davantals
Centres	Miralls	Ombrel'les	Mobles	etc., etc.

GRANS OCASIONS

Telègraf públic en el saló de lectura (Segón pis)

El Marroc sagnant

Els enterra-morts. --- Sense generals
Situaciò d'Alcázar.-Contra la guerra

El govern, seguint els odiosos procediments de costum en aquests casos, dona fragmentariament, per petites partides, el nombre de baixes. Ara mateix, al cap de cinc o sis dies, no hi ha encara la llista completa de les baixes que han tingut els espanyols en els combats lliurats prop de Tetuàn.

I això que no's tracta de cap regió allunyada, ni existeixen per aquella banda les dificultats de comunicació que existeixen, per exemple, pel costat de Larache, Arcila i Alcàzarquivir. De tot això se dedueix que no manquen en realitat les relacions completes de les baixes, sinó que'l govern les amaga.

Així i tot, sumant les baixes del «General Concha» a les confessades dels diversos combats de Tetuàn i del Garb s'arriba a un total aproximat de 100 morts i 200 ferits.

I tingui's en compte que amb prou feines s'ha començat.

~

A Espanya hi ha molts centenars de generals. Però, segons diu el diari «El Mundo» no n'hi ha cap què pugui dirigir les operacions al Marroc.

A continuació reproduim lo que escriu «El Mundo»:

«Nosotros, tocante al problema africano, no somos optimistas, no sentimos las esperanzas y entusiasmos que nuestro brillante colaborador el ilustre doctor Maestre. Muy al contrario. Tenemos fe en el esfuerzo nacional, confiamos en el valor heroico de nuestros soldados; pero... ¿por qué callarlo?... No vemos por parte alguna en el plantel de nuestros patriotas, abnegados y valentísimos generales, el hombre que pueda enveredar la campaña contra los moros en forma práctica y eficaz, economizando hombres y dinero, desechando moldes antiguos y procedimientos estériles.

»Inmovilizadas en los alrededores de Melilla tenemos tantas fuerzas como emplean los franceses en el apaciguamiento de todo Marruecos. ¿Es que los soldados de la nación vecina aventajan en algo a los nuestros? No. ¡Qué han de aventajarlos, si nuestro soldado es de los mejores del mundo, si nuestra oficialidad puede compararse brillantemente con la más elogiada!... Todo está en la organización. España costea 40,000 soldados para defender posiciones inútiles; Francia, merced a su practísimo sistema de las columnas volantes, con 40,000 hombres avanza, castiga y somete su zona de protectorado...»

»Ahora, al comenzar la lucha en los alrededores de Tetuán, volvemos nuevamente a ese sistema de ocupar posiciones e inmovilizar en ellas fuerzas que serían incomparablemente más útiles moviéndose sin cesar, destruyendo los aduares enemigos, llevando a ellos el terror, única medicina saludable con los moros. Cada posición que se ocupa es combate inicial. Y luego otro, y otros, porque los cabileños la atacan, porque hay que avituallarla, etc., etc. Mas, ¿qué importa? Fieles a un sistema, proseguimos imperturbables el mismo camino de siempre, aun cuando la realidad nos muestre su inconveniencia.

»Nuestros generales, bravos, inteligentes, meritísimos, no parecen comprender esta clase de guerra. La pacificación de Argelia, los resultados que ahora obtiene Liautey, indican cuál es el sistema más conveniente. ¿Por qué no seguirlo? ¿Por qué obstinarse en continuar ocupando posiciones que señala un reguero de sangre?

»Para algo vemos que entre las tropas necesarias a su defensa y las precisas para escoltar los convoyes de racionamiento se reúnen más de las precisas para el castigo y pacificación de extensa zona. Así, forzosamente, han de ser más grandes los sacrificios que se impongan a España.

»No significa esto que juzguemos absoluta la carencia de caudillos. Indudablemente los habrá. Pero los que en nuestro modestísimo parecer reúnen condiciones para ello, tienen sobre sí el peso abrumador de los años o en contra suya especiales condiciones de carácter. No vemos, pues, el caudillo, el organizador, el que imponga métodos nuevos — nuevos para nosotros — y aplique las enseñanzas útiles conseguidas por otros países. Y la constancia en prácticas poco útiles nos entristece, nos produce alarmas pesimistas. ¡Qué dolor ver cómo se esterilizan y pierden abnegaciones inmensas, heroísmos épicos, talentos indiscutibles!...»

~

Heusaquí un telegrama que publica «La Epoca»:

«Tànger, 13 (10 matí). — Les referencies franceses que circulen aquí, a propòsit dels successos que's desenrotllen en la regió del Garb, pinten molt greu la situació d'Alcàzarquivir, defensada tant sols per 500 homes, per haver sortit d'allí cap a la posició del Zoc de T'Zenin les forces de la guarnició.

S'han repartit armes a l'element civil europeu, esperant-se un atac dels muntanyesos, i els empleats particulars han abandonat llurs ocupacions per a traslladar-se al camp, en els punts que defensen les entrades de la població.»

~

Alguns diaris d'abans d'ahir i d'ahir donaven com a cert que alguns elements avançats projectaven celebrar una manifestació contra la guerra i que havía abortat per les extraordinaries precaucions que havía pres la policía. Aquests rumors varen tenir una confirmació.

Les darreres noves arribades de Melilla, han causat una extraordinaria impressió, que s'ha traduit en una forta ira contra l'obra desastrosa del Govern.

Ahir cap al tard, es formaven per la Rambla compactes grupus de ciutadans que comentaven indignats i amb apassionament els darrers incidents de l'aventura africana.

Devía ésser aproximadament un quart de nou que d'un d'aquests grupus, que estava estacionat davant de la redacció de «La Tribuna», va sortir un crit de «Abaix la guerra!» Aquest crit fou contestat per una aclamació aixordadora i, en un moment, s'improvisá una manifestació, composta d'uns trescents ciutadans que, donant crits estentoris contra la guerra i contra'l Govern, anà caminant Rambla avall.

Forces de la policía secreta i del Cos de Seguretat, que anaven comanades per en Tresols i en Salagaray, sortiren al pas dels manifestants, pretenent impedir que passessin endavant.

Amb aquest motiu se produí un gros pànic entre la gent que passejava per la Rambla, que en aquella hora's veia extraordinariament concorreguda.

Els vianants corríen d'un lloc a l'altre, quedant la Rambla per menys que deserta i la policía carregà aleshores contra'ls manifestants.

Tot fou en va. Malgrat els esforços de la policía, la manifestació va seguir Rambla avall, continuant els crits contra la guerra.

A l'arribar al Pla de la Boquería, el nucli s'havía fet molt més nodrit i compacte, puix molts dels que passejaven per la Rambla s'havíen ajuntat a la manifestació.

A l'arribar an aquest punt fou que les càrregues de la policía foren més violentes, i, després de no pocs incidents i topades, la manifestació quedava disolta.

Per la Rambla s'anaren formant grupus, que comentaven diversament lo que acabava de succeir, sentint-se de tots els llavis paraules de condemnació contra la política quixotesca i imperialista del Govern.

La policía practicà algunes detencions, sembla que cinc. Després de pendre declaració, els detinguts foren portats al Jutjat de guarda. Ni en aquest lloc, ni en el govern civil, ni en la quefatura de policía se'ns volgué donar els noms dels detinguts.

Organitzat per la Joventut Socialista, el dijous a la nit, se celebrarà en el Centre Socialista de Gracia, un grandiós míting contra la guerra del Marroc, en el qual hi pendràn part eloqüents oradors socialistes.

El diumenge pròxim a la tarde, la Societat d'Agricultors de Mataró, celebrará també un gran míting contra la boja política del Govern.

L'acte tindrá lloc en el «Centre Obrer» d'aquella ciutat i hi parlaràn, entre altres oradors, els companys Boix, Bueso i Andreu Nin, de Barcelona.

Primer Congrés de Metges de Llengua Catalana

Darrerament s'han rebut altres comunicacions i ponencies enviades pels doctors que a continuació s'expressen:

Dr. Serrallach: Valua semeiològica de l'úrea de la sang.

Dr. Pla i Armengol: Variacions de la temperatura normal, i en els malalts.

Dr. Soler Dopf: La desesternelització en els tòrax en embut.

Dr. Durich: Patogenia de la malaltía de Parkinson.

Dr. Freixas: Definició de la tifoidea. Alimentació. Profilaxia. Tractament del determinisme primitu. Tractament dels determinismes secundaris fent esment de la seroterapia.

Dr. Ribas (E.): Les indicacions quirúrgiques en les pancreatitis.

Les sigmoiditis i hipersigmoiditis, formes quirúrgiques i indicacions.

La cura radical de la trencadura. La nostra estadística. Necessitat de divulgar l'operació.

Ulcera del duodè. Erros diagnòstics. Casos clínics.

Valor de l'anestesía local. Superioritat del mètode den Braun. Resultats de la nostra estadística.

Importancia de la radiografía per a determinar exactament les formes anatomopatològiques de les artropaties tuberculoses. Base de medicacions.

Presentació de radiografíes.

Urgent necessitat de la creació de sanatoris marítims en el nostre litoral per al tractament dels tuberculosos quirúrgics.

La ressecció de la safena interna en les varius i llagues de les cames.

Resultats de l'operació de Friedreich i de Villeus en la tuberculosi cavitaria pulmonar.

El tractament de l'elefantiasi per l'extirpació aponeuròtica. Presentació del malalt.

Dr. H. Sicart: Hospitalització a Barcelona (aspecte benèfic, didàctic i crematístic).

La Raquianestessia en Cirurgía gastrointestinal (judici crític basat en més de 300 observacions personals).

Dr. Umbert: El poder antitríptic del serum relacionat amb el diagnòstic de les neoplassies.

Dr. Estapé: Estudi clínic dels flemons del periné.

⁂

Regna extraordinaria animació per l'àpat de germanor. A la sessió inaugural, que's celebrarà en la Facultat de Medecina, hi haurà una nombrosa concorrencia. Les inscripcions de fòra augmenten de dia en dia.

⁂

Degut al gran nombre d'inscripcions rebudes per a la «Primera Reunió de Metges de Llengua Catalana», la Comissió organitzadora ha vist l'extraordinaria trascendencia que va a tenir aquesta cultural manifestació de metges de Catalunya i ha cregut lògic i convenient distingirla amb el nom de «Primer Congrés de Metges de Llengua Catalana», per respondre, millor que'l de «Reunió», al brillant èxit que se n'espera.

En el Centre Regional Valencià

Conferencia per don J. M. Mustieles

El nostre estimat amic, el pulcre poeta i secretari de «Lo Rat Penat» de Valencia, don Jacinto M. Mustieles, donà abans d'ahir al vespre una interessantíssima conferencia en el Centre Regional Valencià, disertant sobre'l tema «Literatura regional valenciana».

El senyor Mustieles demostrà ésser un perfecte coneixedor de les lletres de la seva patria. Explicà detalladament com s'ha format aquella bella literatura, fent esment dels homes que l'han feta gran, detenint-se especialment en fer una atinada exposició de l'obra de l'il·lustre poeta valencià don Teodor Llorente.

Al parlar den Blasco Ibàñez, afirmà que amb tot i ésser un gran escriptor, ha causat no gaires profits a la seva terra, ja que ha adoptat el castellà amb preferencia a la llengua nadiua per a escriure les seves obres. Els homes de talent com en Blasco Ibàñez — digué el senyor Mustieles — deuríen exposar les seves idees en el propi idioma, que és com millor poden exposar-se.

Hi ha dugues menes de poetes: poetes del poble i poetes de l'intel·lectualitat. A Valencia sols aquests predominen; però convindría que'ls primers es deixessin sentir per a fer arribar als humils la bellesa de la poesía valenciana.

Jo soc un romàntic, i per això soc regionalista. Jo us demano que en aquest Centre hi feu quelcom més que distracció: jo us demano que hi feu un niu de valencianisme, que és així com positivament podreu enfortir la patria.

El·logià la tasca d'aquest planter de joves que integren la Joventut Valencianista. Demanà l'unió de tots per a treballar eficaçment per Valencia.

Finalment el senyor Mustieles, després d'unes paraules en les que s'hi reflectava la sinceritat, sobre'l llibre «Breviari Romàntic» que acaba de sortir, i del qual ell n'és l'autor, donà lectura a algunes poesíes que figuren en l'esmentat llibre. Entre elles, n'hi hagueren varies que interessaren fondament als presents, sense voler dir això que les demés no meresquessin l'aprovació de tots. Les poesíes del senyor Mustieles són de factura immillorable en lo que respecta a la mètrica, i en quant a l'inspiració i als assumptes, retraten perfectament a un poeta de gran volada que sab dir lo que sent, cosa no gaire abondant en els poetes de totes les terres. Creiem sincerament que'l senyor Mustieles pot donar bons fruits a la poesía d'aquella terra germana, i és per això i pel seu talent, que'ns complavem en ajuntar els nostres aplaudiments als que la nombrosa concorrencia que omplía dissabte a la nit el saló del Centre Regional Valencià, tributà a l'erudit conferenciant.

Feu la presentació del mateix el president del Centre, amb breus paraules d'afecte i salutació, les quals foren també aplaudides.

CASA MARTÍ

REGALS: Joiería, Platería, Rellotgeria, Objectes d'art, Máquines fotogràfiques, porcelanes, mobles, etc., etc., a preus sens competencia i de veritable ocasió. Estalvía temps i diner tota persona que fà operacions en la mateixa. - **Unica a Barna. St. Pau 28**

Els màrtirs del Pol Nord

L'odissea d'una expedició alemanya

De Tromsoe, un dels ports més septentrionals de la Noruega, acaben de saberse detalls d'una expedició organitzada per a explorar les regions polars.

Pel nombre de víctimes, — hi han hagut tres morts i quatre desapareguts— per l'horror dels sofriments que tingueren de soportar els supervivents, l'odissea de l'expedició Schweder Strantz iguala a la de l'heroic capità Scott i dels seus infortunats companys.

Heusaquí l'explicació donada pels supervivents:

L'«Herzog-Ernst», en que viatjaven, trobant-se aïllat entre les neus a Treuerunburg-Bay, en el Spitzberg, els membres alemanys de l'expedició decidiren abandonar-lo.

Es dividiren en dos grupus. Un d'ells format pels doctors Bettaners i Mossers, se dirigí cap a Advent-Bay, no haventse tingut mai més noticies d'ell. L'altre després de molts sofriments ho feu cap a la bahia de Mossel, i tingueren de retornar al vaixell. No obstant al cap de poc el capità Ritscher, el doctor Ruediger, Herren Rave, Eberhardt, Stenersen i Rotvold, marxaren de nou a Advent-Bay.

Als cinc dies de marxa tingué d'ésser abandonat el doctor Ruediger, per tenir els peus glaçats, tenint d'abandonar-lo en una cabana en companyía de Kade, mentres que'ls altres anaven a buscar socors.

Els dos homes estigueren en la cabana durant set setmanes. Perdudes les esperances de poguer ésser socorreguts, i sense provisions, decidiren anar-se'n. En Rave que conduía per les llargues etapes a son company li amputava de mica en mica els dits del peu esquerre i de les mans, a mida que'l mal anava creixent. Pel camí i quant ja no teníen rès per menjar, trobaren en una cabana algunes provisions que'ls permeteren arribar fins al barco.

L'altre grupu d'exploradors, després de dos mesos de lluita i de sofriments, se dividí de nou. Stenersen, Rotvold i Eberhardt se dirigiren de nou al seu navili, però prompte en Eberhardt les forces agotades i qual desfalliment, era un perill pels seus companys, se tirà de dalt d'una muntanya de neu i desaparegué.

Durant aquest temps el capità Ritscher, seguit del seu goç, lluitava per a aconseguir a Advent-Bay. Se trobava tant fadigat, que les darreres etapes les feu caminant amb les mans i els genolls. De lluny els empleats de la Companyía Artica, els prengueren per óssos polars i sortiren amb fusells. Fent un suprem esforç en Ritscher els cridà. Quan es pogué arribar an ell, se vegé que tenía la mà dreta i els peus gelats, quedant desmaiat.

Havía estat varis díes sense menjar.

La festa de l'Ateneu "Democracia„

Commemoració del segón aniversari de la seva fundació

Ahir la valenta entitat de l'U. F. N. R. Ateneu «Democracia» del districte VII, celebrà el segón aniversari de la seva fundació amb simpàtiques festes. El programa se desenrotllà tal com estava anunciat, amb la major normalitat i entusiasme.

D'onze a una del matí, amb una gran gentada, tingué lloc l'audició de sardanes a càrrec de la cobla «Barcinò». El saló en aquells moments presentava aspecte d'inusitada animació, ple a vessar de sardanistes que puntejaven la nostra bella dança.

Sigué festa d'alegría la del matí. Les gentils sardanistes que concorregueren a la festa sigueren nombrosíssimes, contribuint amb la seva presencia i formosor a l'èxit de l'acte matinal.

A la tarde es celebrà el «lunch» popular que per la concorrencia que hi prengué part resultà altre èxit.

Eren les cinc de la tarde quan els individus de la Junta Directiva de l'Ateneu, amb el seu president senyor Palà, en cap, prenent seient a la taula presidencial colocada als peus de l'escenari. Els altres començals se sentaren en tres llargues taules colocades perpendicularment a la primera.

Transcorregué el «lunch» en mig de gran alegría, com no podía ésser menys, havent pres seient a taula moltes senyoretes. Després, naturalment, vingueren els brindis.

El company Palà, president de l'entitat, inicià els parlaments. Recorda que quan s'inaugurà el «Democracia» es prometé que no sería foc d'encenalls la nova entitat, lo qual s'ha demostrat, com s'anirà demostrant en l'avenir, en bé de l'Unió F. N. R. (Aplaudiments.)

El secretari, nostre amic Cabàn, llegeix les adhesions, que són les següents:

Ateneu Gracienc.
Centre d'U. F. N. R. del districte III.
C. N. R. «Fivaller».
C. N. R. del districte VII.
Joventut Germinal.
Joventut «Sang Nova».
Centre C. R. «Sang Nova».
Comitè de Joventuts.
Joventut F. N. R. de Barcelona.
C. N. R. districte [illegible]
Don Francisco Layret.
Don Ignasi Ribera i Rovira.

Estava el senyor Cabàn llegint una carta excusant l'assistencia a l'acte de nostre bon amic el tinent d'arcalde don Martí Matons, quan aquest se presentà en el local, interrompent-se la lectura del document amb aclamacions i aplaudiments a l'honorable regidor.

El company Guimerà seguidament i en representació de la comissió d'escoles, pronuncià algunes paraules exposant els sacrificis que han tingut de realitzar-se per a portar a terme l'obra de l'Ateneu, la més important de la qual és sens dubte la de les escoles que se sostenen amb gran sacrifici. Per això demana entusiasme a tots per a seguir lluitant.

Parlà en Masó per la comissió organitzadora de les festes, tenint paraules sensilles recomanant a tothom la cooperació a l'obra de l'Ateneu.

Per la Joventut Federal Nacionalista Republicana de Gracia parlà en Lliuró, que felicità a l'Ateneu per la tasca realitzada i per la seva pletòrica vida. Pronuncià paraules d'entusiasme patriòtic per a recomanar perseverancia en la lluita.

Se concedí la paraula an en Daniel Roig i Pruna.

Digué nostre estimat amic que cal treballar amb molta constancia per la causa de Catalunya i de la República, fins a aconseguir que onegi ben alta, ben dreta i ben sola, la bandera de la Llibertat i del Nacionalisme. I tal com se va fent ara, digué, no és pas el camí emprés, el que cal seguir per a arribar-hi. Jo no soc pas sospitós en quan a catalanisme, i us dic que nostres capdavanters no responen a les exigencies del partit. N'hem vist molts que abans de ser regidors i diputats, venen al vostre costat, però quan ja tenen l'acta a la butxaca us envíen excuses i cartes d'adhessió. I no és solament en aquestes festes nostres, entre familia, que aixís encara tindría disculpa aquesta conducta, que's fa això; sinó que en els debats parlamentaris se fa lo mateix. En aquests darrers debats tinguts en el Parlament Espanyol, jo no li he sentit pas la veu del Nacionalisme i de la República. Ara que calía plantar cara a un Cambó que abandona'l Nacionalisme i a un Melquíades Alvarez que traiciona a la República, cap dels nostres diputats ha obert la boca. No ha ressonat la veu den Pí, la de l'Almirall, la den Figueras, la den Vallès i Ribot, la d'aquesta Catalunya republicana que no s'ha venut ni's vendrá a la monarquía.

Seguidament el senyor Roig explicà com se formà'l nacionalisme republicà, i tot el procés de l'U. F. N. R. preguntant-se què haurà passat per Espanya, que alguns homes del partit republicà creguin que ha arribat l'hora de passar-se a la monarquía.

Acabà amb un enèrgic paràgraf, fustigant la guerra del Marroc, i demanant entusiasme en els partits populars per a acabar amb els polítics d'ofici.

Parlà després el vice-president de l'Ateneu senyor Lluhí, el qual lamentà també l'ausencia d'algunes persones que devien concorrer a l'acte. Aquí—digué—que no servim per a donar llum, sabrem nò obstant complir quan sigui hora. En nom de tots felicità al senyor Palà, el qual és l'ànima de l'Ateneu, i anuncià'l prompte canvi d'aquest a un local més espaiós.

El president de la comissió del districte IX, don Jaume Clerch, parlà també, fent-ho en nom dels federals de tota la vida, en nom dels quals, aixís com dels companys d'Horta, Sant Andreu i Camp de l'Arpa, endreçà una forta abraçada als reunits. Com a fundador que fou de l'Ateneu, explicà sa naixença, i aixís com davant dels companys que's venen i desertan, sent pesimisme, quan se retroba amb sos vells companys de l'Ateneu Democracia, sent formiguejar dins de ell el foc de l'entusiasme. Aludí a don Lluís de Zulueta pel qui tingué dures paraules i demanà el despreci per tots aquells que abandonen el camp republicà per a regonéixer les institucions.

Resumí'ls discursos el tinent d'arcalde don Martí Matons que a l'aixecar-se fou ovacionat. No podía venir, diu, perque en nom de l'Ajuntament he tingut d'anar a un repartiment de premis, peró us ho vaig prometre i aquí'm teniu complint lo promés. En els actuals moments, alegí, és necessari unirnos i treballar fermament, obrint pas a la joventut que puja per a que segueixi en la obra empresa de nacionalització i democratització. S'han de despreciar els actes de aquests que s'en van...

Califica d'encertades les paraules den Roig i Pruna per lo que fa referencia a alguns prohoms, no per mí—diu—que faig lo que puc i que no soc més que un soldat de fila. Creieu—pregunta—que com a tal compleixo el meu dever? (Ves: sí! sí!) Dones aixís continuaré, i si els anys me priven d'anar a les avançades, seguiré tirant des d'una espitllera.

Acabá felicitant a tots i recomanant treballar de ferm.

El senyor Palá, clogué l'acte.

No cal pas dir amb l'entusiasme que foren aplaudits tots els que pronunciaren parlaments, alguns dels quals sigueren ovacionats.

A la nit, i com a final de les festes, se celebrá en la mateixa sala, ball de societat.

Hi acudiren moltíssimes senyoretes regnant gran animació i durant l'alegría fins a la matinada.

DE POLITICA

NOTES I COMENTARIS

Reformístiques

Un republicà de bona memoria publica en un confrare local alguns paragrafs d'un discurs pronunciat per don Melquiades Alvarez, no ara fa deu anys, sinó el 7 d'abril de 1912, en que hi han afirmacions que ara contradiu amb la seva actitut l'ilustre tribú asturiá. Per a que's vegi cóm canvien les coses en un any o poc més quan se tenen ganes de manar, heusaquí aquells paragrafs:

«En otro país, «con otra dinastía», quizás fuera la política mejor, porque es la política que subordina a los resultados prácticos, intransigencias doctrinales y exclusivismos de la forma de gobierno; pero «en España, bajo este régimen» donde cada hecho constituye un desengaño, donde los gobernantes escalan el poder, unas veces utilizando la apostasía y otras veces la traición, «reincidir en aquella táctica, si no es candor, pudiera parecer vileza».

«Todavía leí esta mañana en un diario importante de Madrid una cariñosa advertencia estimulándonos a trabajar dentro de la monarquía, ayudando a la monarquía, colaborando con la monarquía. «La Historia, con sus enseñanzas, nos enseña a repudiar tales consejos». Dos veces se intentó, durante el reinado de Isabel II, la compatibilidad entre la democracia y el trono y dos veces fracasó el intento ruidosamente. El gran Castelar, que con su verbo inmortal predicó aquella política de evolución durante la regencia de María Cristina, al morir estaba «arrepentido» de haber sostenido tan «candoroso» ensueño. «Yo mismo», reconociendó que la cuestión de la forma de gobierno era un problema secundario, colaboré con entusiasmo y desinterés en aquella política del bloque, donde se ponían los ideales de la libertad de conciencia por encima de nuestras aspiraciones republicanas. Y ¿sabéis lo que pasó? Que la Corona, convirtiéndose en servidora de las ambiciones liberales y de oscuros trabajos de camarilla, arrojó del Gobierno al hombre que se había comprometido a realizar las «modestas é insignificantes indicaciones contenidas en el programa de Zaragoza y después elevó al poder a quien personificaba la democracia más radical dentro de la monarquía, al señor Canalejas, el cual «se vió obligado» por esto mismo a [illegible] en el Gobierno [illegible] historia y a realizar una política más reaccionaria que los conservadores, con pasiones más pequeñas, con espíritu más «cortesano» y más «servil».

«De modo que no nos queda otro remedio que «combatir con encarnizamiento al régimen y combatirlo sin tregua» porque es el régimen, o por «culpa suya» o por «incapacidad» y «torpeza» de las personas que lo dirigen, el «principal obstáculo» con que tropieza España «para su prosperidad futura.»

—S'han cursat els telegrames següents:

«Republicanos reformistas que pertenecían, protestan actitud jefes Melquiades, Galdós, Azcárate, Miró por vil atraco. Así matan sentimientos republicanos, traidores causa República. — Grau, Tarradellas, P. Quirós, Prats, Sánchez, Coll, Argenter.»

«Republicanos felicitan comité conjunción, Salvatella, Iglesias, Soriano expulsión traidores Alvarez, Azcárate, Galdós, Miró, Zulueta. Así se hace obra soneamiento. — Tarradellas, P. Quirós, Argenter, Sánchez, Grau, Prats, Coll.»

Intransigencia republicana

En l'espaiós saló del Café de París del carrer del Carme, tingué lloc el dissabte al vespre l'acte organitzat per la Junta Directiva del partit Progressista, per a honrar la memoria del que fou quefe del partit, l'eximi repúblic don Manuel Ruiz Zorrilla i, a l'enlueta. Así se hace obra saneamiento. — sems, segons a l'obrir la sessió digué el senyor Vicens, per a protestar de tot intent d'aproximació al régim monárquic.

A més del senyor Vicens, que presidía, feren us de la paraula els senyors Bofill, per la Junta municipal del partit, i com adherits a l'acte en representació de l'Agrupació Col-lectivista i dels socialistes demócrátics, respectivament, els senyors Gante i Rafé.

Feu el resum el president de l'organisme directiu del partit, senyor Ysart Bula, fixant el criteri i orientacions del progressisme, en el moment perque atrevessa la política republicana, dient en síntesis que, essent dogma fundamental del partit el principi de la sobiranía popular i essent la forma de govern monárquic la negació absoluta d'aqueix principi, mai de cap manera podíen ni devíen els homes sincerament demócrates i menys els partits, abdicar de la fé republicana ni transigir amb la monarquía.

La nombrosa concorrencia que assistí a l'acte, aplaudí tots els discursos i molt especialment les consignades afirmacions, aixís com un treball del que's doná lectura, enviat per don Ernest García Ladeveses, antic progressista.

Es llegiren ademés adhesions de Terrassa, Sabadell, Igualada, de «La Unión Democrática» diari d'Alacant i un telegrama firmat pels senyors Trujeda, Rubio, Cuesta, Doménech, Menoyo, Vélez, Callejo i Castro, en representació de gran nombre de republicans de Madrid, a qual telegrama s'acordá contestar amb un altre que deia: «García Ladeveses.—Madrid. Concurrents vetllada necrológica Zorrilla organitzada progressistes, assistint-hi representació col-lectivistes i demócrates-socialistes, li encarreguen fraternals salutacions per quants es mantinguin antimonárquics. — Isart Bula, Bofill, Vicens, Ferrer, Camilo, Gante, Rafé.»

Sense cap pertorbació, terminá l'acte poc després de mitja nit.

Petit homenatge

En la Casa del Poble es celebrá ahir el lunch d'homenatge al diputat a Corts senyor Giner de los Ríos, amb motiu del monument que a Vélez-Málaga se li ha erigit.

L'acte que estava organitzat per la Joventut Radical del V districte, es vegé bastant concorregut, assistint-hi la plana major del partit.

Parlaren els senyors Dordal per la comissió organitzadora, Mir i Miró, com arcalde accidental, Vinaixa, pels regidors, de No per les Joventuts radicals, Juncal, Iglesias (E.), (que ho feu també en nom del senyor Serraclara i per fi l'homenatjat que agraí l'obsequi.

L'acte no tingué carácter polític.

Un noi llegí una poesía que no agradá a ningú

Dos subjectes donaren uns visques i seguidament s'entaulà una discussió entre alguns del públic.

Els susdits subjectes foren expulsats del local.

El senyor Giner de los Ríos sigué molt felicitat amb motiu de la festa d'ahir.

Gestions del senyor Albert

Accedint a lo reiteradament demanat pel diputat senyor Albert, la Direcció de Comunicacions ha elevat a complet el servei telegráfic de Palamós, havent a l'efecte nomenat oficial auxiliar que completará'l personal.

El senyor Riera i Puntí

Des de fa alguns dies se troba a Barcelona el senyor Riera i Puntí, president del Casal Catalá de Buenos Aires. El senyor Riera se proposa fer un viatge comercial per Europa i retornar a la capital del Plata, ont ocupa un lloc prestigiós entre'ls milers de compatriotes que allí viuen.

Varies

Avui, a les deu del vespre, es reunirá en sessió ordinaria la Junta Directiva de l'U. F. N. R. del districte segón, havent-se de tractar en la mateixa d'assumptes de importancia capitalíssima per a l'entitat.

Una festa simpàtica

Ahir al matí, una trentena de companys socis de l'«Avenç Nacionalista Republicà» de la barriada de Sant Andreu, va obsequiar amb una forada en la pintoresca Font Mogueral, als nostres estimats amics Pere Corominas, Francisco Layret i Ignasi Iglesias.

En l'esmentada font, situada en la part alta de la Torre del Baró, propera a Montcada, sota'ls frondosíssims roures i les espeses alzines, amb els voltants pigallats de flors de ginestes, va celebrar-se l'esmorzar, condimentat, com per veritables i peritíssims cuiners, per uns entusiastes devots de Pantagruel, socis d'aquella entitat nacionalista.

L'àpat va transcorre en mig d'una gran animació i en la més franca cordialitat, sentint-se de tant en tant riallades fresques, sanes, de cors alegres, celebradors dels acudits que, amb el seu llenguatge pintoresc, gràfic, sempre pulcre, exterioritzen la seva alegría'ls bons obrers catalans, tant aficionats a festes en plena naturalesa.

Alguns d'aquests, varen compareixe donant la mà als seus fills, criatures xamoses que, enriolades de joia davant de la festa de la qual ells també, com els grans, gaudien, se miraven amb simpatía i respecte als nostres il-lustres amics obsequiats.

El simpàtic obrer en Salvador Canta, cap de colla de l'agrupament de bromistes de bona mena que, com en tota munió obrera sol haver-hi, va contribuir amb les seves «sortides», a fer més alegres aquelles hores d'esbarjo passades pels nostres amics andreuencs a l'ombra dels roures i alzines de la Font Mogueral, font d'aigua fresca i regalada com no n'hi ha de millor en els hermosos i pintorescs encontorns de Barcelona.

Els nostres estimats companys senyors Corominas, Layret i Iglesias, varen retornar a ciutat als voltants de migdía, quedant complascudíssims de l'esmorzar amb que van obsequiar-los els nostres simpàtics correligionaris de Sant Andreu.

Butlletí del Treball

PRIMER MITING NAVAL

Se'ns prega l'inserció:

«Entre la gente de mar, especialmente entre las tripulaciones de los buques surtos en este puerto, reina gran entusiasmo por la pronta celebración de un gran mitin marítimo, el primero que se celebrará en España, y encaminado a recabar de los poderes públicos que el 4 por 100 de las primas a la navegación que perciben las compañías navieras que se acojen a la Ley de Comunicaciones Marítimas, sea destinado, como era el espíritu del legislador, a la creación de una caja de pensiones para la vejez y general para toda la gente de mar; y protestar de que algunas compañías particulares creen Montepíos exclusivamente para su personal, ocasionando graves perjuicios a los que o no pertenecen a ellas o que por cualquier causa son despedidos.

Dado el entusiasmo y la unidad de criterio que reina es de esperar que el acto revestirá excepcional importancia. — La Comisión organizadora.»

ELS AGRICULTORS

La Societat d'Obrers Agricultors de Barcelona i son radi celebrarà reunió general extraordinaria avui, a les quatre de la tarde, en el local del carrer de Ponent, núm. 24, segón primero, per a tractar de la vaga.

Borsa del Treball

Ofertes

Día 13-6-13

1394 Operari per a la preparació de conserves de carn i peix, molt pràctic, per a Amèrica, de 35 a 45 anys.

1395 Corredor pràctic articles de pell, a comissió.

1396 Operari ajustador mecànic indispensable sigui pràctic matrius.

1397-98 Corredor relacionat amb articles d'electricitat, de 20 a 25 anys.

1399 Tenedor de llibres pràctic, 30 a 35 anys.

1400-02 Mig moço, de 16 a 18 anys.

1403 Aprenent de 14 a 15 anys.

Baixes

1237 Meritori.

1196 Taqui-mecanògraf.

1269 Trilladores.

⁂

Complimentant l'acord près per la Junta de Govern de la Borsa del Treball, establerta en els baixos de la Diputació Provincial, ha quedat instalat en dita oficina el telèfon independent per a tots els serveis de la mateixa. Amb aquesta millora, les persones que necessitin telefonar a la Borsa del Treball no tindràn que utilitzar el telèfon general de la Diputació, com han vingut fent fins ara, sinó que podràn fer-ho directament a la Borsa al número 3,453, durant les hores d'oficina, que són de nou a una i de quatre a vuit.

La "fiesta nacional,,

Ahir a la plaça vella el torero anomenat «Agujetas» fou víctima d'una enganxada que li produí el segón toro. Resultá l'«Agujetas» amb una ferida per desgarrament en la regió interna del muscle esquerre en el seu ters medi, de 10 centímetres d'extensió per 5 de profonditat; interessa la pell i els teixits musculars de dita regió.

Una altra víctima: Aquest és un «picador» anomenat Pérez, també agafat pel segón toro que li fracturá la clavícula dreta.

Quan ja s'acabava la cursa, per culpa del darrer toro que resultá pacífic, s'armá una bronca de les més colossals. Una part del públic arrancá les fustes d'alguns bancs, mentres uns espectadors de les galeries altes calaren foc a un munt de diaris.

Un subjecte, entre'ls molts que baixaren a la plaça, es dirigí al «matador» Adolf Guerra i li clavá una nata. La policía venjá al torero, pegant al seu agressor una col-lecció de cops de sabre.

Amb tot això els civils havíen donat ja un toc d'atenció, i els agents detingueren a 5 o 6 individus.

Finalment s'acabá tot en santa pau i bona María.

Del Govern civil

Notes varies

Ahir als toros hi hagué una bronca colossal per no sabem quin motiu.

El governador digué que s'havíen efectuat quatre detencions.

—Per infringir la llei del descans dominical, ahir es feren 210 denuncies, anant a parar 12 d'aquestes al Jutjat.

—Una comissió de barbers anà ahir al govern civil.

Com que quan els rebé el senyor Sánchez Anido els periodistes s'havíen retirat ja del seu despatx, no podem dir lo que's tractà en aquesta entrevista.

—Contestant a preguntes d'un reporter anit el governador digué que no èra cert que dissabte al vespre s'intentés cap manifestació en les Rambles.

—Un altre company demanà que'n sabía d'unes baralles que a diari es reprodueixen entre'ls obrers del pont en construcció a Vallvidrera, fins a l'extrem de repartir-se entre ells uns magnífics jòcs de garrotades.

El governador digué que s'enteraría del cas i cridaría l'atenció de la policía.

Teatres i Concerts

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

La Junta organitzadora del I Congrés de Metges de Llengua Catalana ha organitzat en obsequi als senyors congressistes, un Concert extraordinari per l'Orfeó Catalá baix la direcció del mestre en Lluís Millet, que tindrá lloc diumenge dia 22 de juny, al vespre, en el Palau de la Música Catalana.

El programa d'aquest concert, que publicarem dintre dos dies, ha sigut fet procurant donar-hi cabuda als genres de música que més èxits han donat al nostre benemèrit Orfeó. En la primera part hi figurarán les més aplaudides cançons populars catalanes, en la segona el grandiós motet den J. S. Bach «Canteu al Senyor un càntic nou» i acabará dit concert amb la famosa al-leluia del «Messíes» de Haendel, cantant-se abans el poema choral de Nicolau «Captant».

EN RAMON BLANCHART ALS ESTATS UNITS

Durant aquests últims tempe havía corregut el rumor de que l'eminent barítón catalá en Ramón Blanchart permaneixía allunyat de l'escena a causa d'una greu malaltía que li havía malmès la seva hermosa veu.

Sortosament, el rumor no ha resultat cert, ni molt menys, puix el gran artista fa una llarga temporada que's troba a Boston, ont ja fa dos anys que ocupa el càrrec de director del Conservatori de la susdita ciutat nordamericana.

En Ramón Blanchart, ademés, canta en el Gran Teatre de l'Opera de Boston, ont obté èxits sorollosíssims, puix la seva veu, lluny de minvar-li, és avui més potenta, segons afirmen els més autoritzats crítics dels Estats Units.

El nostre paisà cantà també la passada temporada d'hivern a l'Opera de Quebec (Canadà), obtenint un èxit grandiós en el «Don Joan» den Mozart, èxit que's repetí en la nova òpera den Mascagni «Fanciulla del Far West».

En Blanchart, tal volta fixi definitivament a Boston la seva residencia; però podem assegurar per conducte autoritzadíssim que vol despedir-se abans del públic de Barcelona i sería molt probable que en la temporada de primavera de 1914 cantés algunes funcions de despedida en el nostre primer teatre, lo qual celebrarem moltíssim.

Notes de Sport

Foot-ball

La comissió organitzadora de l'homenatge a l'il-lustre deportista Gamper, davant la temensa de que alguns senyors socis del «F. C. Barcelona» per oblidt o pérdua en correus hagin deixat de rebre la corresponent invitació, ha acordat prorrogar el plaç d'inscripció fins el día 19 del que som. Pots son els que a hores d'ara no hi están ja adherits, lo que demostra que'ls viaranys que tant sabiament ha sapigut imprimir al «Barcelona», son digne president, han sigut agraïts i per a això se desitja que hi una sola abstenció se registri. Contribuir a l'homenatge es tasca justiciera.

Els punts per a fer efectives les inscripcions son els següents:

Joiería den Jaume Vendrell, carrer de l'Hospital, 17.

Magatzem de metalls d'Enric Cardona, Comte de l'Assalt, 39 i 41.

Barcelona 14 de juny de 1913. — Pel «F. C. Barcelona», el secretari, Lluís Torres Ullastres.

Skating

Tal com havíem anunciat, tingueren lloc al ring de l'Iris-Park, dugues festes importantíssimes per l'sport del patí.

En la primera hi prengueren part la parella Giménez-Casas, que ballaren un preciós vals boston que'ls valgué una forta ovació, tinguent-lo de repetir seguidament i curses de velocitat en les que hi prengueren part 25 corredors, sortint vencedor el senyor Cardona.

Després d'aquestes curses el concurs de balanceig, en el que prengueren part 5 parelles i 4 fòra de concurs.

Guanyà'l primer premi la parella Fontcuberta-Manresa, que demostraren ésser elegants patinadors, per la bonica combinació de figures que executaren amb molt poc temps. El segón premi la parella Giménez-Casas, que casi aconseguí a la primera. Després d'aquest concurs, el carrusel «Minue-London», executat per quatre distingides parelles al só d'un armoniós vals, escrit expressament per dit Minue, i quin autor es nostre amic el senyor Baqué.

Per fi de festa'l primer partit de foot-ball amb patins que resultà interessantíssim. Sobressortiren pel tim blanc, els senyors Ubarri i Honorato, i pels oposats o siguin els rojos, el senyor Queraltó. Quedaren empatats a 2 goals. Actuava de jutge, el senyor Armet del foot-ball Club Barcelona.

La segona d'aquestes festes no resultà menys agradosa que la primera, puix els elements que hi prengueren part, son patinadors de fama mundial.

Començà la festa amb hermoses figures que executaren els senyors Vilardell i Tumilet.

Seguidament, i amb gran espectació el senyor Tumilet, acompanyat del seu admirador senyor Vilardell, començaren les filigranes, que eren ovacionades a cada descans que feien, vegent-se obligats a repetir gran nombre d'aquestes. Acabà aquest número amb l'anomenada «Pirueta», que es l'especialitat del senyor Tumilet. Seguidament dit senyor acompanyat del seu germà, efectuaren alguns exercicis de gran perill que'ls valgué una llarga ovació.

Per últim el gran concurs de resistencia en el que prengueren part 18 valents corredors entre ells el senyor Lloveres, que des de començada la cursa, se li vegeren aptituts per cobrir els 15 kms. amb molt poc temps. Feu dit recorregut en 40 minuts.

Hem de fer constar que'l senyor Boix és molt resistent, puix anà tota la cursa al costat del vencedor senyor Lloveres, mes tingué de retirar-se a la tercera caiguda, perque'l vencedor li portava 3 voltes de ventatja.

Avui, dilluns, es correrà la copa Planas, per quines curses hi ha inscrits gran nombre de corredors.

Tota la setmana grans partits de foot-ball, concurs de balanceig i curses de velocitat i resistencia.

La nostra felicitació a l'empresa de l'Iris-Park, per la bona organització d'aquests festivals que tant serveixen per engrandir l'sport dels patins.

IRIS

PUBLICACIONS

EL CINE. — El nombre d'aquesta setmana de la revista «El Cine» publica un sumari escullidíssim de text i gravats.

A primera plana presenta una magnífica fotografía de l'Amèrica Escartín, simpàtica tiple del Teatre Còmic.

⁂

Hem rebut el número 521 de la notable revista científica d'higiene, agricultura, enginyeria i urbanització, que publica el següent sumari:

«Los exploradores de la Casa del Pueblo en la ciudad Lineal», H. G. del Castillo; «La ciudad jardín y la ciudad Lineal en el Ateneo», Artur Soria, Hilarió G. del Castillo; «Agricultura. — Arados eléctricos. Utilidad de los sapos en los jardines»; «Pompeya y la Ciudad Lineal», Hilarió González del Castillo; «Cosas de chicos». — «El gran payaso», James Norhy; «Urbanización. — Nuestras noticias. Anuncios».

—També hem rebut el número 22 de la «Revista Nàutica», portaveu oficial del Foment de la Marina Espanyola.

El text que publica és interessant.

⁂

«La Actualidad».—Recullint els aconteixements de més palpitant interés, l'important revista «La Actualidad» publica en son darrer nombre una magnífica fotografía, a dues páginas, de «L'Aplec de la Sardana» de Vallvidrera, informacions del Concurs Hípic de Madrid, del Concurs de Tir de Colom de Barcelona, Campionat de Foot-ball dels Pirineus, dels últims incidents de Tetuán, de les inondacions del Bidasoa, etc., etc.

En el text apareixen articles den Roca i Roca, Mata, Belda, Sánchez Rojas, Bray, Santa Ana i un interessant conte de Josep Francés.

⁂

«L'Art del Pagés».—El nombre darrer publica el següent sumari: Els adobs químics en terres de secà, per R. de Mas Solanes; La esterilització o pasterització dels vins, per Lluís Arizmendi. Estació Enológica de Vilafranca del Penadés. Ensenyança d'Enología. Convocatoria. Els adobs i la permeabilitat de la terra, per Joan de Campos. Festa de Sant Isidre, per Josep Ventura Gausachs. Aniversari de Verdaguer.

Noticies, cullites, fires i mercats. Berga, Cervera, Figueres, Girona, La Bisbal, Tàrrega, Vendrell, Vic. «En el campo». Conservació de les maduixes. Concurs de pulveritzadors. Cambra Agrícola Oficial de l'Empordà. — Petita correspondencia.

INFORMACIO DE BARCELONA

La Cambra de Comerç, Industria i Navigació de Sant Feliu de Guíxols, va dirigir el día 11 del corrent, al ministre d'Estat i al Director general de Duanes, el següent telegrama:

«Aquesta Cambra Comerç reunida sessió extraordinaria motivada noticies premsa reflexant negativa Italia concedir dret quinze fires taps suru, demanat Govern nostre, prega V. E. encarescudament mantingui tota costa petició dit dret. — El president, Josep Batet.»

La Societat Cívica «La Ciutat Jardí» [illegible] associats una instancia en la que exposa l'importancia que per a Barcelona té'l preocupar-se dels espais lliures baix els conceptes de la comoditat, higiene i bellesa. En la mateixa s'hi posa de relleu la necessitat de que aquests espais lliures siguin a base de parcs, jardins o camps de jòc. Les consideracions que sobre això es fan en la mencionada instancia, també es fan constar en lo referent a la necessitat de convertir els afores de Barcelona en llocs de divertiment, ja siguin jardins o camps de jòc; millora que sens dubte es pot obtenir molt més aviat que la que's relaciona amb els espais lliures.

Complimentant els acords presos en el Primer Congrés Nacional d'Industries Metal-lúrgiques celebrat en aquesta ciutat l'abril darrer, el Comité Executiu de dit Congrés que presideix don Emili Riera, ha remés al seu representant a Madrid, don Antoni Junoy, les instancies que dirigeix al Govern en sol-licitut d'una rápida incorporació a la nostra legislació i economía de totes aquelles conclusions, que venint acompanyades en les mencionades instancies la seva resolució definitiva depén de la gestió de la superioritat.

Oportunament, ademés una Comissió del si de l'expressat Comitè es personificarà a Madrid a fi de recabar oficialment del Govern els extrems que en les al-ludides instancies s'expressen.

En l'Ateneu Obrer de Barcelona, hi va donar el passat dijous la seva anunciada conferencia, don Lluís Jover Nunell.

El saló d'actes d'aquesta entitat obrera, s'omplí de gom a gom.

Folletó d'EL POBLE CATALA

CRONICA DE TEATRES

NOVITATS: Companyia del Teatre de la Comedia de Madrid. Estrena de Mundo mundillo, comedia en tres actes dels senyors Alvarez Quintero.

Una de les coses que la gent que no ha fet mai cap comedia troba més difícil, és la de trobar un argument. Cada volta que un escriptor dels de més reconeguda fecunditat estrena una obra dramática, una bona part dels seus admiradors lo que celebren amb més insistencia és la seva habilitat i mestría en la tría de l'acció sobre la qual ha filat el diáleg. Més d'una vegada haurem sentit a dir a qualsevol espectador ingenu i entusiasta: No sé pas cóm s'ho fan per a que'ls personatges de la comedia ens sosprenguin amb escenes que no eren esperades. Ves qui ho havía de pensar que tal i com acaba l'acte segón passin en el tercer les coses que hi passen!—Es el comentari natural en qui no sab que la tasca més planera en el domini de la literatura és la trovalla de l'acció, en lo que té d'esquemátic. Un considerable tant per cént de les persones que viuen en ciutat o en vila han tingut un cop a la vida la pensada d'un argument, i molts se n'han perdut per la causa única de no tenir cadascú, entre les persones de la seva confiança, un que fes drames i comedies. Fora una donada de gros efecte per a conéixer el temperament i les inclinacions de determinat individu, el saber si li és més fácil trobar un argument de comedia o un argument de tragedia, i la proporció entre els uns i els altres, deixant en fora la primitivitat i senzillesa de les accions teatrals pensades.

Al sortir del teatre, després d'escoltar la darrera comedia dels senyors Alvarez Quintero «Mundo, mundillo», un hom no pot sostréure's de pensar de que alguna persona coneguda dels autors no els hi va proposar com un bell argument el que ells han donat a la llur obra. Sembla talment que no podien defugir el donar-li acullida, a aquest argument de comedia, i, que per havér-los-hi fet la forçosa per no haver-se pogut negar a l'inventor de l'argument, escrigueren els tres actes de «Mundo, mundillo» amb la resignada voluntat del qui dona una lliçó de métrica al primer tanic que voldría fer una oda a la seva promesa. Perque l'argument de la nova comedia dels germans Quintero no és tant dolent que justifiqui la timidesa amb que han començat a bastir-la. Feu-vos compte que'l tema a tractar en aquesta obra és la de la fi del món per la vingada d'una estrella amb qúa. Tots recordareu encara les temenses que enguniejaren a moltes ánimes cristianes els dies en que'l cometa d'Halley se atansava i es feia ben visible en les nits clares. Sembla que amb un tema aixís s'ha d'escriure una comedia en la qual hi hagin de pendre part molts actors, perque d'altra manera no's fan de bon resoldre les dificultats propies d'un argument aixís. S'ha de posar de parió moltes menes de persones esporuguides, moltes menes diferents de por, per a que faci riure el contrast dels uns amb els altres. Doncs, els germans Quintero, no ho han fet pas aixís. Han posat uns quants personatges en la llista, peró la majoría dels quals no tenen rés que dir del fenómen que havía d'ésser el nucli de la comedia: el d'un possible fi del món. Els personatges de primer rengle son dos enamorats i una minyona també enamorada. Si bé no hi ha dret a esperar dels germans Quintero una comedia en la qual no hi hagi una parella d'enamorats, el seu públic d'admiradors desitjaría que començecin a pensar cóm i de quina manera se pot fer sortir els enamorats sense caldre que estiguin renyint fins a una mica abans de caure la cortina. Es un defecte dels germans Quintero

En un poble andalús hi viu un vell escriptor amb una filla viuda. El vell té un secretari que li escriu les cróniques que ell li dicta per a una revista que ja no llegeix ningú. Es un estóic, que ha aprés lo millor de la seva filosofía de les feblesses del seu secretari, home casat, amb set fills i amb el vici del joc, per creu. Els hi venen de forasters un senyor que no té altres mal-de-caps que'l de veure el seu nom en els diaris, en els «ecos de Sociedad», i la filla d'aquest senyor, que viu lluny del seu home per no trobar manera de soportarli la metódica vulgaritat en que viu. Quan els forasters arriben, ja's comença a parlar al poble de si el món s'ha d'acabar o no per la vinguda de l'estrella amb qúa. La meitat de la comedia gira alentorn de la por del senyor foraster que fa tot lo que pot per dissimular-la. L'altra meitat de la comedia, la reservada pels autors a la sentimentalitat, és nodrida per tres personatges: la filla viuda, una minyona que sab de lletra i un massover d'una finca del vell escriptor, home jove que hauría pogut seguir un altre camí que'l de romandre en el camp. Aixís ho pensa la jove viuda. I no triga gaire a revelar-se l'enamorament de l'un per l'altre, enamorament que després de tres actes, i amb les naturals alternancies de lo que passa en els altres personatges—que és ben poca cosa—acaba amb una promesa de felicitat com en les acaballes de tota comedia dels Quintero es de preveure.

Estrena de El desconocido, arranjament de Le danseur inconnu, de Tristan Bernard.

Aquesta companyía del teatre de la Comedia, de Madrid, hi havía estrenat una obra en tres actes den Tristán Bernard, «Le danseur inconnu», traduida pel senyor Melgarejo amb el títul d'«El desconocido». En el nostre teatre Romea fa tres hiverns que una companyía catalana va fer conéixer al nostre públic aquesta comedia, traduida per en Carles Capdevila amb el títul de «L'intrús». La versió castellana ve en els programes com arranjament, no com a traducció, encara que'ls autors d'aquesta versió han respectat l'original més que molts que's diuen traductors.

Representada aquesta obra pocs dies després de la darrera comedia dels Quintero, se fa sensible, massa sensible la diferencia—que és una oposició—entre les dues menes d'esperit cómic. No parlem de diferencies de nivell, si no de temperament. El dels germans Quintero que no té altre eix que la trovalla d'una situació, d'una frase d'enginy, que la situació d'un personatge determinat de l'obra en un moment donat. Aixís son desequil-librades moltes de les seves comedies. La mena d'esperit cómic d'un Tristán Bernard, deixant de banda la seva finesa de comprensió i el seu molierisme, per a no véure-hi més que les facultats constructives, que la forma en que son enginy i son talent creen les línies de l'acció cómica, és d'un equil-libri perfecte. Totes les extravagancies aparents, totes les estridencies de caricatura que posa a vegades en les seves obres no son altra cosa que un contra-pés que sosté l'obra en la tónica volguda, perque tots els elements, per oposats que siguin, els mostra en armonía.

Tristán Bernard que no pot ésser acomparat amb gaires coetanis seus, per la força del seu esperitual enginy, en «Le danseur inconnu» com en la majoría de les seves comedies, es d'una originalitat tan fina, que no pot endevinar-se al primer cop d'ull. No més que per l'equil-libri amb que l'acció és sostinguda fins al seu darrer moment—un equil-libri que és un efecte que sols una mestría com la seva podría assolir—«Le danseur inconnu» ha d'ésser amb el temps un clar exemple de l'esperit cómic de la França noucentista. En Tristán Bernard lluita amb les exigencies del públic que va al teatre, o millor, del públic que va massa sovint al teatre. Ja diu ell que la més anormal d'aquestes exigencies és la de demanar un desenllaç a l'autor. Peró aquest desenllaç és la més grossa de les dificultats que troba l'autor a l'escriure una comedia. «Abans, diu Tristán Bernard, les obres tristes acabaven amb el nús escorredor o amb el punyal, i les obres alegres amb el matrimoni. L'himeneu d'una banda, la mort de l'altra, eren els dos ports ont entraven, bon punt finía el viatge, els héroes de la tragedia i de la comedia. Ara el públic no vol aquests acabaments fácils i tradicionals. Exigeix, per a cada obra, un desenllaç lógic, el qual no's dona gaire sovint. I quan dic que no's dona, no vull dir solament que no és realitzat sino que no existeix ni virtualment.» Ademés un autor ha de mesurar les seves forces per a arribar a la fi de la obra sense fer-la decaure, i això és més dificultós. El mateix Tristán Bernard imagina que l'estrena del «Malalt imaginari» de Molière fora avui criticat com una obra que després del primer acte perd una mica de l'impulsivitat que duía. «Es veritat que Molière no's sostenía pas sempre. Son geni l'impulsava en les primeres escenes, amb un gran aire. Sentía la joia d'escriure i de crear la vida. Peró per homes aixís, hi ha un moment crític: es quan l'animal fogós comença a flaquejar-se, i cal estimular-lo, emplеant els medis que son la mà, l'intel-ligencia, i altres menes de virtuts que Molière tenía en grau ben alt, peró que no eren pas les qualitats que'l distingien.» Tristán Bernard, que a més de poeta cómic és un gimnasta excel-lent, sab mesurar les forces de que se sent dotat; i en fa una distribució tan perfecta, que les obres seves reflexen una maduresa tant notable, com la vivesa de la seva imaginació. Posa a les lliures ocurrencies d'un enginy extraordinari el fré d'una habilitat de comediógraf reposat i coneixedor. Es lo que dona a les seves obres un aire que no's pot confondre amb la tónica mitja del «vaudevillisme» d'ara i lo que el fa amb Courteline, un continuador de la tradició francesa.

Per això es agradable, encara que sigui reformat i retallat, sentir a Tristán Bernard, i encara que sigui en una llengua com la castellana poc adaptable a donar la sensació d'aquest esperit cómic.

La companyía, en la representació d'«El desconocido», com en la de «Mundo, mundillo», se mostrá amb el perfecte conjunt de sempre.

ALEXANDRE PLANA

«Obrerisme en el segle XIX», fou el tema de la conferencia essent molt felicitat el senyor Jover per la seva disertació.

El vice-president don Santiago de Riba, al donar les gracies als concorrents a l'acte, va manifestar que en el curs vinent la Directiva organitzarà una tanda de conferencies com a ampliació de les classes establertes amb el fí de que'ls alumnes adquireixin coneixements pràctics.

Les paraules del senyor Riba, foren aculliides pels alumnes amb veritables mostres de satisfacció.

En celebració de la seva festa onomástica abans d'ahir, el director de l'important Companyía de Segurs «L'Unió i El Fénix Espanyol» i «El Foment Nacional» don Anton Cabré, va obsequiar amb un espléndid banquet a tots els seus dependents en el Mundial Palace. L'acte va resultar brillantíssim, tant per part del personal com del seu digne quefe, contribuint-hi l'exquisidesa amb que per l'expressat establiment va ésser servit.

Al destapar-se'l xampany tots els comensals varen brindar pel seu estimadíssim director, el qual va correspondre fent vots per la prosperitat i honorabilitat de tots.

Aquesta nit, de nou a dotze, la banda del regiment de Vergara, executarà en el Paralel, cantonada al carrer de Sant Pau, el següent programa:

1. Belmonte, pas doble, Carreras.
2. Wiena, simfonía, Suppé.
3. La Casta Susana, fantasía, Gilbert.
4. Potpourri Espanyol, Soler.
5. Odalisca, serenata oriental, Vitoria.
6. «A los pies de V.», mazurca de la Goya, Serrano .
7. Triana, pas doble, Castaño.

Ahir va sortir cap a Madrid, el degá de l'Il·lustre Col·legi Notarial de Barcelona, don Ricard Permanyer per a assistir a la reunió del Tribunal d'oposicions entre Notaris del que'n forma part.

El dijous vinent, día 19, de 10 a 1 del migdía, es el senyalat per a presentar a la Secretaría de la Junta del Port, situada a Llotja, pis principal, els plégs de proposicions per a la suscripció a dugues mil obligacions de 500 pessetes cada una, a l'interés del quatre i mig per cent anual, lliure d'impostos per als tenedors, que dita Corporació va acordar col·locar com a part de l'Emprestit per que está autoritzada.

A la Cambra de Comerç i Navigació d'aquesta ciutat, s'hi ha rebut una comunicació del Centre d'Informació Comercial del ministeri d'Estat, en la que's manifesta que amb l'objecte de favoreixer l'inscripció dels exportadors espanyols en el Catàleg que'l mencionat Centre está preparant per a distribuir-lo entre'ls cònsols d'Espanya a l'estranger i entitats económiques més importants, s'ha acordat prorrogar el plaç de dita instancia fins al día 30 del mes que som. La Cambra facilitará volants d'inscripció a les cases que ho demanin.

Abans d'ahir, va tenir lloc en el «Centre Cotoner», de Barcelona, la Junta general ordinaria anual, en la que després d'haver sigut aprovada l'acta de la Junta anterior, aixi com l'estat de comptes i la Memoria reglamentaria llegida pel secretari, es procedí a l'elecció dels càrrecs de secretari i tresorer, havent sigut reelegits per unanimitat els senyors Joan Pla i Guillem Trias, respectivament.

La Junta Directiva queda actualment constituida en la següent forma:

Don Lluís Salgado, president; don Joan Pla, secretari; don Guillem Trias, tresorer; don Lluís Jover, don Josep Moner, vocals.

Pel monument a Mossén Cinto

Segona llista

(Continuació)

Joan Arnau, 0'05; Manel Hill, 0'15; Savador Pareta 0'10; Mariano Mirabent, 0'10; Albert Mompel, 0'05; Domingo Inglada, 0'05; Santiago Andaní, 0'10; Ventura Inglada, 0'10; Felix Mirabent, 0'10; Blas Gargallo, 0'05; Sr. Mestre, 1; Associació Filles de María: Roser Mestre, 1; Rita Benaprés, 1; María Teresa Benaprés, 1; Ursula Ayuso, 1; Mercé Ferret, 1.

Germanes Ferrán, 2; Teresa Soler, 1; Josepa Martínez, 1; Julia Soler, 0'50 ; Dolors Ferret, 0'50; Mercé Riera, 0'50; María Febré, 0'50; María Dolors Bertrán, 1; Dolors Puig, 1; Margarida Bertrán, 1; María Cordero, 1; Dolors Lafarga, 1; Rosa i Matilde Cardó, 1; Societat «El Retiro»: Antoni Benaset, 2; Joan Mirabent, 2;

Manel Torrents, 1; Saturnino Llansó, 1; Simón Llauradó, 2; Societat el Retiro, 5; Antoni Catasús, 2; Miquel Martínez, 5; Antoni Camps, 1; Parroquia de St. Bartomeu: José Bricullé, 2; Serafí Alemany, 1; Ramón Giribert, 1.

Uns quants admiradors de Mossen Cinto (St. Pol de Mar): Andreu Puig, 0'50; Bonaventura Gombau, 5; Roser Paulis, 1; Josep Sauleda, 5; Chor d'Homes de la Iglesia 5'45; Chor de Filles de María, 15; Manel Lluveras, 2; Josep M. Lloveras, 2; Rosa Arroser 1; Agustina Roqueta, 0'25; Francisca Puig, 0'50:

Ajuntament de Sant Pol de Mar: Ajuntament, 15; Lluís Tobella, 3; Josep Puigvert, 1; Francesc Roca, 3; Jaume Roca, 10; María Roca, 5; Xavier Roca, 5; Rita Adroher, 5; Francesc Adroher, 5.

Antoni Sales, 5; Josep Marqués, 3; Magí Paulis, 3; Sebastià, Fulquet, 2; Mariano Cim, 2; Josep Sauleda, 1; María Mas, 2; Lluís Barri, 2; Ferrán Lloveras, 1; Pau Roca, 2; Benet Permanyer, 1; Josep Morató, 1; Josep Balam, 1; Dolors, Roca, 1; Antonia Moreix, 5.

Jaumé Vilá, 1; Andreu Puig, 0'50; Josep Planiol, 2; Josep Fiter, 5; Salvadó Vidal, 2; Joan Talamás, 3; Josepha R. de Analart, 2; Francesc Torras, 1; Emili Fontrodona, 0'50; Joan Tobella, 0'50; Josep Puigvert, 0'25; Francisco Mundí, 0'50; Jaume Ungé, 0'50; Joan Vila, 0'50; Joan Roura, 0'50; Joan Turró, 1; Agustí Ramón, 1.

Don Tomás Ramón, 1 pesseta; don Francisco Pastor, 1; donya Beneta Rovira, 2; don Jaume Rovira, 0'50; don Jaume Pera, 1; don Benet Martorell, 0'25; don Joan Crus, 1; don Josep Palaus, 0'50; don Miquel Paradeda, 0'50; periódic «L'Actualitat»: don Romá Ribera, 5; don Joaquim Sastre, 2; Ajuntament de Balaguer, 100; Ajuntament de Vilasar de Mar, 50; Població de Vilasar de Mar: don Joan Sust Vives, 1; don Cinto Jelpí Verdaguer, 1; don Joan Batllori, 1; don Jaume Abril, 1; don Josep Pujol, 1; don Josep Sust, 1; don Ramón Masifern, 1; don Miquel Borotau, 0'50; don Geroni Pujol, 0'50; don Miquel Roldós, 0'25; don Francisco Casanovas, 5; don Pau Ferrés, 5; don Pere Juliá, 5 ;don Marcelí Bosch, 2; don Joan Bosch, 1; don Jaume Massana, 1; don J. T., 4; don Alfons Murtra, 5; don Jaume Amat, 5; don Vicens Martí, 5; don Manuel Roca, 1; don Juli Roca, 1; don Joan Suari, 2; don Salvador Albert, 2; don Antoni Font, 5; don Pere Bacás, 1; don Pau Sust, 2; don Pere Almera, 3; don Miquel Pié, 1; don Joan Casanovas, 1; don Pau Alsina, 1; Ajuntament de Collbató, 20; Societat Choral Collbató, 10; Societat Sant Joan Collbató, 5; Ajuntament de Berga, 100; Població de Berga: don Artur Picart, 2'50; don Josep M.ª Casals, 0'50; don Pere Tuyet, 0'50; don Ramón Santandreu, 0'50; don Miquel Más, 0'50; don Ramón Ribera, 0'50; don Josep Vilardaga, 2; don Marc Costa, 0'50; don Manuel Rodergas, 0'50; don Joan Cabanas, 0'50; don Joan Torrents, 0'50; don Manuel Boladeras, 0'50; don Josep Camp, 0'50; don Jaume Freixa, 0'50; donya María Company, 0'50; don Josep Manuens, 2; don Josep Cardona, 1; don Martí Santandreu, 1; don Josep Viladot, 0'50; senyor Rector, 1; don Josep Guitanyá, 0'50; don Ramón Costa, 0'50; don Joan Perearnau, 0'50; don R. M. R. P., 2; don Ramón Costa, 0'50; don Sagimón Serra, 0'50; don R. J. M. E. P., 55; don Jaume Felipó, 3; don Josep Martín, 3; dou Manuel Casas, 0'50; Ajuntament de Ridaura, 5; Població de Ridaura: senyor Arcalde, 0'50; don Josep A. Nogareda, 0'50; don Josep Roquer, 1; don Josep Bataller, 0'50; don Josep Puig, 1; don Tomás Comas, 0'50; don Esteve Busquets, 0'50; don Joan Dorca, 0'25; don Rafel Gili, 0'25; donya Dolors Doria, 0'25; don Joan Plana, 0'50; don Elías Galubardas, 0'50; don Esteve Pinós, 0'50; Cambra de Comerç i Navigació: comte de Lavern, 250; Viuda i Fills de don F. Cabot, 100; don Ricard Ramos, 100; don Josep M.ª Sabater, 25; Fills de don J. Monteys, 50; senyors Ribas i Pradell, 50; don J. Uriach i Companyía, 100; don Joan Perpiñá i don Ferrán Perpiñá, 100; don Gustau Gili, 50; senyors Figueras Sagrera i Companyía, 100; Fills de don J. Martí Bertrand, 25; don Pere Freixas, 25; don Joan Ferrer i Puig. 25; don Pau Vila i Rodríguez, 25; don Francisco Llopart i Ester, 25; don Jaume Rafols, 50; Fills de don P. Abella, 25; Filld e don Joan Cantarell, 25; don Francisco de P. Pons Pla, 50; don Joan Vilanova March, 25; don Joan Noguera Rovira, 25; don Leonci Cabrero, 100; senyors Blanch, Corominas i Bofill, 50; don Ricard Conde, 100; don Joan Camprubí, 5; don Joan Olivella, 25; don Lluís Martí Codolar, 25; don Joan Girona, 25; don Lluís Sendra, 25; don R. Bosch Alsina, 25; don R. Morató Senesteva, 100; don J. Monegal Nogués, 25; senyors Matas i Companyía, 100; don Dionís Millán, 25 i don Alfred Mata, 25.

Don Josep Lacambra, 25 pessetes; Solá Sert i fills, 25; don Rupert Regordosa, 10; Marqués d'Alella, 50; Fills de J Vidal Ribas, 50; Rius i Torres, 25; Riva i García, 25; Fills d'Antoni Feliu, 25; Rosés i Companyía, 25; don Josep Xocoy, 10; don Lluís Camps, 10; Balanzó germans, 25; Robert i C.ª, 25; J. i F. Mir, 10; Fills de P. Pladellorens, 25.

Josep Balcells i C.ª, 50; don A. Valentí, 10; G Sensat i fills, 100; R. Vilumara, 25; Lluís Pons i Sobrins, 25; Comte de Torroella de Mongrí, 50; Bosch i C.ª 25; Rocamora germans, 25; don Josep Garriga i Roig, 25; L. Mir i C.ª, 25; Pedrerol i Mir, 25; Josep Sart, 25; Godó i C.ª, 25; Ramón Dachs i germá, 25; Vda. de Vicens Sanz Selma, 10; Josep Gassó i Martí, 25.

Institut Agrícola Catalá de Sant Isidre: don Emili de Puig, 25 pessetes; don Guillem Brocá, 10; don Lluís Nadal Artós, 10; don Ramón Ribas, 10; don Josep M. Pujador, 10; Comte Valle de Marlés, 10; don Francesc Matheu Mora, 10; don Josep Vidal i Barraquer, 10; don Manuel Raventós, 10; don Salvador Dachs, 10; don Joaquim de Abadal, 10; don S. Martí-Codolar, 10; Baró de Purroy, 10; Marqués d'Alós, 10; don Ildefons Casanovas, 10; don Lluís Pons i Tusquets, 10; don Rossend Massó Arumí, 10; don Martí Vilar i Juera, 10; don Miquel Roca, 10.

Suscripció de Sant Feliu de Guixols: Magnífic Ajuntament, 75 pessetes; Associació Catalana Autonomista Centre Republicá Democrátic Federalista, 10; «El Guixolense», 25; Cassino «La Constancia», 25; Cassino «Nueva Unión», 10; «Ateneu Social», 25; Redacció de «El Programa», 10; Redacció de «Ciutat Nova», 10; don Félix Arxer, 2; don Joan Sabater, 2.

Salvador Burgell, 2 pessetes; Lluís Burgell, 2; Lluís Casas, 2; Mariàn Vinyas, 2, Pere Coll i Mató, 1; Josep M. Esteve, 1; Lluís Grimal, 1; Josep Palahí, 1; Simón Ararà i Rosell, 1; Josep Soler, 2; Josep Gassiol, 1; Joan Sicart, 0'25; Sixte Ruscadella, 2; Felip Bonal, 0'50; Joan Casas, 25; María del Pilar Casas, 10.

Julià Bohigas, 4; Josep Bohigas, 1; Josep Casanova, 0'50; Joan Fortó i Galceràn, 2; Francisco Roca, 1; Agustí Casas, 20; Eduard Vilar, 0'50; Bernabé Llorens, 1; Josep Vidal, 1; Benet Planellas, 1, Jaume Cañet, 1; Agustí Esteva, 1; J. Cullell Baró, 0'25; J. A., 0'25; Joan Vidal, 1; Josep Julià, 1.

Joan C. Calzada, 2; Joan Brugada, 0'25; Agustí Viñas, 1; Lluís Sibils, 2; Narcís García, 1; B. Auladell, 1; Josep Vilaret, 5; Joaquim Callicó, 1; Josep Estrada Fenol, 1; Jaume Tell, 2; Joan Bartra, 2; Pere Ararà, 1; Vidal Conte, 2, J. Sala, 1; Ll. P., 2; M. Font, 1.

Santiago Marill, 1; Salvador Vidal, 2; Salvador Albert, 2; Dionís Artigas, 3; Santos Boada, 2; Albert Batet, 2; Lluís Rodas, 2; Lluís Martí, 2; Joan Conte, 1.

Ajuntament de Cadaqués, 25; població de Cadaqués, 25; Frederic Rahola, 5; Víctor Rahola, 5; Octavi Seriñana, 5; Llorens Pous, 5; Nemesi Llorens, 5; Sebastià Rahola, 5.

Don Jaume Pujol, 5 pessetes; don Moisés Seriñana, 5; don Agustí Llorens, 5; don Manel Pont, 5; don Onofre Pont, 5; don Leonor Durán, 5; donya María Pérez, 2; donya Dolors Burgos, 2; don Manel Tremols, 1; don Joan Rahola, 1; donya María Borrell, 2.

Donya Tomasa Palau, 3 pessetes; don Joan Sala, 3; don Josep Escofet, 2; donya Esperança Barrera, 1; don Pere Llavaneras, 1; don Ivo Sala, 1; donya Josepa Rubies, 1; don Pelio Prats, 3; don David Pagés, 1; don Vidal Riberas, 3; don Deulovol, 1.

Don F. Ferrer, 1 pessetes; don F. Escofet, 1; don Sebastiá Cabrisas, 1; don S. Escofet, 1; don Jacinto Pujol, 1; don Rafel Cabrisas, 1; Centre del Pla de Bages, 30'05; don Narcís Durán Juera, 2; Ajuntament de Sampedor: Ajuntament, 30; Rda. Comunitat de Pobres, 25; don Manel Armengol, 5; don Francisco Sala i Durán, 5.

Salvador Cinca (suscripció): don Salvador Cinca, 0'50 ptes.; donya Paulina Roca de Cinca, 0'50; don Eduard Cinca, 0'50; don Daniel Cinca, 0'50; Enriqueta Cinca, 0'50; don Joan Cinca, 0'50; don Francisc Cinca, 0'50; Magdalena Cinca, 0'50; Carme Cinca, 0'50; don Josep Fitó, 0'50.

Ajuntament de Molins de Rei: Ajuntament, 100 pessetes; Societat «La Llar Obrera», 25; Empresa Cine «Les Columnes», 20'40; Centre «Joventut Católica», 150; Empresa Cine «Les Delicies», 78'10; Centre Catalanista, 129

Centre de Viatjants i Representants: don Daniel Samsó, 5 ptes.; don Enric Palmada, 5; don Francesc Puig, 5; don Frederic Piguillem, 2; don Salvador Soler, 1; don Santiago Jaumandreu, 2.

Ajuntament de Gerri de la Sal: Ajuntament, 10 ptes.; Societat de Salines, 3; don Francesc Roca, 3; don Juli Lluscá, 1; don Ventura Benavent, 1; don Pere Rocafort, 0'50.

(Seguirà)

Del camp

«Conservació de les maduixes». — Heusaquí un procediment senzill per a la conservació de la maduixa:

Per cada 100 grams de maduixa ben madura i aromática s'hi barregen 250 grams de xarop fet amb sucre blanc i una mica fret. Quan se barregin deuen remoure's bé i després guardar-se amb pots ben tapats.

Un métode pintoresc del cultivar maduixes consisteix en omplir un barril foradat de tot el voltant. De cada forat surt una planta, essent fácil aquest arreglament quan el barril ha sigut omplert de terra. Quan els rebrots s'han desenrotllat, cobreixen tot el barril amb una capa de fullatge, sent sorprenent el número de fruites que's produeixen en comparació amb l'espai que ocupen les plantes.

Informació telegràfica

Madrid 15, de 12 matí a 9 nit

El Marroc sagnant

Una carta a «El País»

«El País» publica una carta de Gibraltar en que's diu lo següent:

«Els greus successos que han començat a desenrotllar-se no son sinó preludi d'altres de major trascendencia que començarán aviat.

La excitació que des de fa alguns temps regna en tot el Marroc era advertida per tot el món. No devía ocultar-se'ls a les autoritats franceses i espanyoles. De les primeres sabem que venien preparant-se. En quant a les segones no feren altra cosa que transmetre noticies a Madrid.

Parlo aixís perque he estat recentment a Tetuán, a Ceuta, a Tánger i a Larache, i perque tinc además altres motius per a estar enterat.

Els moros se disposen a combinar un esforç unánim en defensa de la independencia. En tots els punts de l'Imperi s'organitzen constantment des de fa més de mig any, intenses predicacions en favor de la guerra santa. Els principals kábiles están d'acord per al moviment i están proveides de municions i efectes abundants per a la guerra.

El plan sembla que consisteix en formar varies harkas en les zones espanyola i francesa. El nombre de moros que pendrá part en el moviment és incalculable, molts milers. Consideren possible lliurar-se, quan menys, de la dominació espanyola a Tetuán i al Garb. Creuen insuficients les forces espanyoles en dita regió i agotats els recursos per a enviar-ne més.

A Tánger, he tingut ocasió d'averiguar que's va convenir en empendre una acció combinada de França i Espanya, peró que's topa amb alguna dificultat de carácter internacional i que Espanya oposa repars molt atendibles a la participació excessiva que la seva aliada preté adjudicar-li.

Destinats al Africa

S'ha disposat s'augmentin amb tres subalterns per companyía la plantilla de tots els cossos que hi ha actualment a l'Africa.

Per a això s'han destinat oficials de tots els cossos fins a completar les noves plantilles, exceptuant els regiments de la primera i quarta divisió, per trobar-se aquests disposats a marxar al Marroc si les circumstancies ho exigeixen, i del regiment de Covadonga, que té allí la major part de les forces.

Concentració

De Castelló i Valencia comuniquen que s'está efectuant la concentració dels soldats dels regiments d'aquelles guarnicions que estaven disfrutant de llicencia ilimitada o quatrimestral.

S'ha disposat que pel Parc de Valencia se remetin a Ceuta municions i altres pertrets de guerra.

La marxa de Càdiç

Córdoba. — A les tres de la tarde ha arribat el regiment de Wad-Ras en tren especial.

Les finestretes dels cotxes apareixien guarnides amb fullatge i banderes, lluint lletreros patriótics.

Els soldats venen molt alegres, confraternitzant amb la gentada que omplía l'andén.

A dos quarts de quatre continuá el seu viatge, essent despedides les forces amb visques a Wad-Ras i a Espanya.

Cádiç. — Es esperat el creuer «Cataluña».

En el vapor «Canalejas» que salpará a les nou de la nit, marxarán tropes dels regiments de la Reina i Covadonga.

El «Canalejas» portará además material de guerra.

Valladolid. — Han embarcat en tren militar, destinats a l'Africa, 120 caballs pertanyents a aquesta Academia i al regiment de Farnesio.

Procedent de Vitoria ha passat per aquesta estació un tren conduint una batería de artillería.

Les victimes del «Concha»

Cádiç. — Persones arribades de San Fernando, conten que tot el matí ha estat el moll plé de gent, esperant l'arribada del transport «Lauria», amb els ferits recullits a bordo del «General Concha».

Convençuts a la fi de que'l barco no venía, se dirigiren a la Capitanía general, en busca d'informes i datos concrets.

L'ansia per a conéixer la llista oficial i completa de les víctimes, era enorme.

El primer maquinista mort, Antoni Paredes, fou aprovat fa poc per a major. La seva familia resideix a San Fernando.

El segón condestable, Pere Muñoz, era ferrolá, peró també vivía aquí, amb la seva esposa i els seus fills, fa molts anys.

El cabo de canó Sánchez Aroca se quedá aquí el diumenge últim per a casar-se.

El condestable Pere Muneiro San Martín devía ascendir en juliol. Deixa cinc fills.

L'ex-senador don Lluís Lazaga, oncle de l'alferes de navili del «Concha», Lluís Felip Lazaga, ha rebut un telegrama amb la notícia de que'l seu nebot está bo i salvat a bordo del «Lauria».

Ferits de Tetuán

Ceuta. — El remolcador «Manuel María» arribá a les sis de la tarde, portant un convoi amb ferits procedents de Tetuán.

Se composa de 83 ferits.

En el moll de pescadors i trajecte fins a l'Hospital Militar hi havía nombrós públic i families desitjoses de conéixer detalls.

Els generals Menacho, Arraiz, López Herreros i directors dels Hospitals reberen afectuosament als ferits, als quals el poble tributá una sentida rebuda.

En varis carros d'ambulancia de Sanitat Militar, foren traslladats 35 ferits a l'Hospital Militar, i els restants als pabellons Beckers, establerts en el camp exterior, i lloc denominat «Loma larga».

Els ferits son: Pius López Pozas, tinent coronel de caçadors de Madrid; Vicens Lapuente, capitá de l'Escola Superior de Guerra, agregat a regiment d'infantería; Josep Calvet, tinent de caçadors de Madrid; Manuel Araña i Josep Pérez Martín, tinent del regiment del Serrallo; Josep Espinosa i Enric Alvarez, de caballería.

Caçadors de Madrid.—Soldats: Francisco Quiñones, Pasqual Ceres, Jaume Vilas, Antoni Sánchez, Cebriá Encina, Angel Beronel, Joan Ruiz, Joan del Alma, Bartomeu, Cantero, Francisco González, Serafí Gómez, Agustí Hernández, Juli García, Josep Miró, Gaietá García i Dídac García.

Sargent, Josep Giménez i el cabo Ricard Soto.

De caçadors d'Arapiles: Sargents Bernat Ruiz, Francisco Carrillo i Pere García.

Soldats: Tomás García, Marián Cuesta, Vicens Vicente, Josep Naranjo, Francisco Segura, Marcelí García, Antoni Roca, Josep Manzanares, Joan Donaire, Víctor Pérez i Vicens Alonso.

De caçadors de Barbastro: Soldats, Josep Martínez, Nicolau Jaén, Elisseu del Valle, Claudi Muñoz, Marcelí Díaz i Alfons Lilla.

De caçadors de Llerena: Soldat, Ildefons de Dios.

D'artillería: Sargent Josep Contrera Hernández i Francisco Pujaron.

Soldats: Josep Quisan, Ramón Nonell, i Eligi Castro.

D'enginyers: Soldats, Antoni Calvet, Benigne Rivas i Francisco Murga.

Del regiment del Serrallo, Soldats, Macari Yerro, Manuel Pardo, Crisant Charana i el sargent Enric Alcacer.

Telegrama oficial

Melilla. — Comandant general a ministre de la Guerra. — Els indígenes de les kábiles compreses en els territoris d'aquesta comandancia que estiuegen a la plana del Quer, consagrats a la recol·lecció i a pasturar els seus remats, s'han retirat als poblats precipitadament, avisats pels Benibuyaqui i M' Talza, que pensen portar a cap un moviment amb la caballería per aquesta zona. Tinc quatre esquadrons preparats a Zeluan i Nador que vigilen la plana, apoiats per artillería i infantería, que castiguin als invasors en cas de realitzar el seu propósit.

Be deu esser veritat

El senyor Alba ha dit que'l Consell s'ha ocupat en cumplir estrictament la llei de recrutament, cridant sense excepció als soldats. Els de quota continuaran a llurs mentres durin les operacions.

S'enviará una circular a les comandancies, excitant el zel per al cumpliment de la llei.

Enterrament

Ceuta. — En un bot de la companyía de mar ha arribat el cadavre del tinent indígena Benamar, pertanyent a les milicies voluntaries d'Africa.

S'esperaven moltes dones i xicots, que donaven mostres de gran dolor, acompanyant-lo fins al quarter dels tiradors del Rif, des de ont se l'ha traslladat al cementiri moro proper a la mesquita de Sidi-Embarce.

Barcos

Las Palmas. — Ha arribat el guardacostes marroquí «Marichi».

Es la primera vegada que visita aquest port.

Se proveirá de carbó i es dirigirá a la costa d'Africa.

El mana un oficial francés.

S'esperen aquí barcos de guerra anglesos, francesos i alemanys, que's dirigirán a les costes del Marroc.

La temperatura

La temperatura que en aquests darrers dies ha sigut molt alta ha arribat avui, al sol, a 37º.

D'un crim

El premi que oferí la familia del senyor García Jalón per al que descubrís el parader, s'adjudicará a en Joan Alvaro Matamala.

Congrés

Una comissió del Congrés de Ciencies ha visitat al senyor Gasset per a invitar-lo a la sessió inaugural de l'esmentat Congrés que's celebrará demá en el Teatre Espanyol.

El ministre de Foment ha contestat al senyor Carracido, que presidía la comissió, que ignorava si podría assistir al susdit acte, car estava invitat al Circuit del Guadarrama, ont assistiría en representació del Govern.

Balans del Banc

Han augmentat: l'or, 754,950 pessetes; la plata, 1.521,858; els comptes corrents, 7 millions 178,734; l'efectíu del Tresor, figurant en l'actíu, 6.249,420.

Han disminuit: els bitllets, 1.637,825.

Per l'Exposició eléctrica

La comissió de l'Exposició eléctrica de Barcelona ha sabut que'l rei accepta la presidencia del Comité d'honor i aviat se dignará rébre'ls.

El ministre de Foment té llestos, segons ha manifestat el senyor Lerroux, tots els documents per a la publicació del R. D. declarant-la oficial.

Ha marxat a Barcelona la comissió despedint-la varis senadors i diputats catalans.

Al Suprem

Davant la Sala tercera del Suprem s'ha vist avui un interessant plet contenciós-administratiu, que afecta en gran manera als propietaris de l'aixampli de Madrid i de Barcelona.

Se tracta de dilucidar si la transmissió de finques en la zona d'Aixampli ha de pagar la totalitat de drets reals corresponents, fonamentant-se en lo que disposa la llei d'Aixampli de 1892, o si ha d'entendre's aquesta derogada per la de l'impost de drets reals de 1900, essent per consegüent el tribut complet lo que s'ha de satisfer com en qualsevol altra classe de vendes.

Ha sostingut el primer criteri el senyor Ossorio i Gallardo i l'ha impugnat, en representació de l'administració, l'advocat fiscal senyor Bonel.

El Consell d'Estat

Demá publicará la «Gaceta» el R. D. nomenant president del Consell d'Estat a don Joan Navarro Reverter

El dilluns se reunirá el plé d'aquest alt cos consultiu per a donar possessió a son nou president.

L'obertura del Parlament

S'ha dit als circols polítics que'l senyor Burell té l'encárrec de redactar un Missatge per a demanar l'immediata obertura de les Corts.

S'assegurava que aquest document el suscriurán 14 ex-ministres, molts senadors i 52 diputats. Se tracta de que'l firmin además dels liberals dissidents, els republicans de les varies fraccions, els conservadors, els regionalistes i quants signifiquin el desig de que funcioni el Parlament.

En García Prieto

Una personalitat que té motius per a estar ben enterada dels fets, publica la següent versió de la visita del senyor García Prieto al Palau:

La visita del senyor García Prieto al Palau—diu—no ha sigut rés de lo que s'ha suposat.

El rei, ara com sempre, ha complert i compleix sos devers constitucionals.

El senyor García Prieto, poc després d'arribar el rei a Madrid, va telefonar a la Majordomía del Palau i va demanar hora per a oferir sos respectes al rei abans de que emprengués son viatge a la Granja.

El monarca va posar en coneixement del president del Consell el desig del marqués d'Alhucemas, i el quefe del Govern va manifestar al rei que no tenía inconvenient en que rebés i escoltés al senyor García Prieto.

Li va senyalar aleshores el rei l'hora de les dues de la tarde per a rebre'l, i el marqués d'Alhucemas en aquesta audiencia regia se va lamentar davant de S. M. dels termes en que'l Consell, segons la nota oficiosa, s'havia referit a les dimissions admeses, per creure que tals termes eren de desconsideració per a la persona del senyor Montero Ríos.

D'aquí l'aclaració que d'aquesta part de la nota va fer abans d'ahir davant dels reporters els president del Consell, determinant el veritable alcans d'aquelles frases que havíen sigut mal interpretades, perque de cap manera se va intentar que fossin irrespectuoses per a persona que per sa historia i serveis inspirará sempre sincers respectes als ministres i al president.

Combinació

Segons les nostres noticies el Govern té en estudi una extensa combinació de governadors que's firmará molt aviat.

D'unes carreres

Comuniquen de Sant Ildefons que s'están ultimant els preparatius per a la carrera d'automóbils que's celebrará demá i que ha despertat extraordinari interés. De Madrid arribaren molts automobilistes per a presenciar les carreres. En els hotels están ocupades totes les habitacions. Es troben, aquí el president i el secretari del Reial Automóbil Club, comte de Peñalver, i don Carles Resines i demés individus del jurat, senyors Goytre, Seret, Labourdette, Sainy, Terreros, i Moreno Ossorio. També hi han el marqués d'Aulencia, director de la Societat Excelsior; don Enric Peña Esteban, el director del Madrid Automóbil Club, don Francisco Orfila, representant de l'Auto Sunbeam, i altres representants i la majoria de pilots.

L'automobilista senyor Pombo pilotará el auto Sunbeam, substituint a en Rigal, ferit en l'accident de l'altre dia. Pombo devía conduir altre i será substituit per don Benet Loygorri, valent aviador que també és excel·lent automobilista.

Avui començarán i avui quedarán acabades les operacions del pesatge dels autos que han de disputar-se'l gran premi del Reial Automóbil Club.

En les carreres del circuit s'exerceix gran vigilancia. A la Porta de Segovia s'están acabant les dues tribunes, una d'elles per a la familia reial, i l'altre per al jurat.

El rei va estar al garatge examinant els cotxes que han de pendre part en la lluita.

De Catalunya

Lleida

Els obrers ebanistes han publicat una fulla declarant el «boicot» a l'amo d'un taller de mobles.

—Es troben vagants les places de secretaris del jutjat municipal i de l'ajuntament de Castelldans i Maldá, respectivament, poguent sol·licitar-se en el terme de quinze dies.

Girona

Avui ha començat a prestar servei l'automóbil de viatgers des de Caldes de Malavella a Llagostera, Sant Feliu de Guixols, Palamós, Palafrugell i vice-versa.

—El mercat setmanal celebrat avui s'ha vist molt concorregut. A la plaça-mercat de bestiar boví han entrat 233 bous i 350 badells. Total, 583 caps. S'han recaudat 69'50 pessetes per drets d'entrada.

Informació de l'estranger

Detalls d'un combat

París. — Heusaquí alguns detalls que ens comuniquen de Rabat sobre'l combat a conseqüencia del qual les tropes franceses s'apoderaren de la kasbah de Ksiba, situada al Sud de Luzsk-er-Rebia i ont se refugià el quefe rebel Mohau-Said. Al veure el coronel Mangin que Mahau-Said prenía l'ofensiva decidí córrer al seu encontre el dia 8 de l'actual.

Primer l'enemic fou desallotjat de les posicions properes a la fortalesa. Després el coronel se dirigí contra Ksiba amb un lleuger grupu reforçat amb dugues bateríes. Després d'un heroic esforç de la caballería i de l'intervenció de l'artillería, la kasbah de Ksiba fou presa ala baioneta.

L'enemic deixà abandonats trenta morts. L'infantería francesa tingué quatre morts i trenta ferits.

La columna, que havía complert ja la seva missió, destruí la fortalesa. Nohau-Said se retirà al campament de Sidi-ben-Daud, ont acampà.

El dia 11 apareguéren en els cims d'aquelles muntanyes alguns grupus en actitut hostils; foren fàcilment rebutjats amb un combat en el qual els francesos tingueren quatre ferits, un oficial entre ells ferit lleument.

Comuniquen de Fez que la columna Pierron, que acampà el dia 11 de l'actual a Suk-el-Djema, rebé la sotmisió d'un grupu de la tribu Ualet Aissa.

De Mequínez comuniquen que'l dia 10 de l'actual el coronel Coudein isà la bandera francesa en el cim d'un fort acabat de construir.

Informen d'Agadir que'l creuer «Du Chayla» continúa en aquella rada.

De l'assassinat del gran visir

Constantinobla. — Segons noticies oficials, el gran vizir rebé cinc balaços; una de les bales la rebé al cap entrant-li pel pols esquerre i sortint-li pel dret; una altra li trencà un braç; una tercera li entrà a la boca i rebé altres dugues bales a l'espatlla.

Amb motiu d'aquest atentat, han sigut deinguts encara altres elevats personatges, entre ells el germà del princep Damadali, fundador de l'intel·ligencia lliberal.

Per pura fórmula, l'ambaixador d'Anglaterra ha protestat davant del governador de Pera contra els medis empleats per a rendir la casa en que's feren forts els còmpliços en l'atentat que costà la vida al gran vizir. Ha mort avui un dels oficials, ferit en l'acció d'ahir.

Entre'ls detinguts hi figuren alguns grecs que formen part de la nomenada «intel·ligencia liberal». S'ha confirmat que l'ambaixador d'Italia rebé una carta anunciant que'l gran visir sería mort.

Terratremol

Sofía. — S'ha sentit una forta sotregada sísmica en casi tot Bulgaria; sobre tot en la regió del centre els perjudicis han sigut considerables. Fins ara rès se sab de desgracies personals.

Bucarest. — S'ha sentit un fort tremolor de terra, que ha durat alguns segons. La població, presa de terrible pànic, ha abandonat les cases, agrupant-se en els carrers.

Dels Balkans

Serbis i búlgars

Sofía. — Diuen els periódics més autoritzats, que l'intervenció del Tzar de Russia constitueix el medi millor i més honrós per a donar sol·lució decorosa al conflicte, sempre que per part de Serbia existeixi el sincer propósit de cumplir els tractats. Afegeixen que Bulgaria está disposada a la reducció dels efectius militars sempre que se li garantitzi que farán lo mateix els demés Estats balkánics.

S'assegura que avui contestará el nou gabinet a la nota serbia, assegurant-se en centres molt autoritzats que dita nota s'apartará poc de l'impressió reflexada anteriorment.

En son telegrama, contestant al del Tzar de Russia, diu el rei Ferrán que agraeix la seva alta mediació, i que ja son govern s'havía dirigit molt abans al de Sant Petersburg sol·licitant del mateix que interposés sa influencia a fi de posar terme a la sobreexcitació observada en les regions fronterises i indicant además la conveniencia de que's posés lo més prompte possible en práctica el tractat d'arbitratge convingut, a pesar de tot lo qual prossegui Serbia amb sa política de provocacions, fent possible una tremenda lluita fratricida. Afegeix el sobirá búlgar que això manté en continua excitació l'esperit del país, puix al dia següent de les grans victories obtingudes en els camps de batalla, és molt perillós tractar d'humiliar als pobles, i acaba afirmant que ningú com els búlgars desitja la pau, peró que no acceptará mai Bulgaria sinó una pau totalment honrosa.

DARRERA HORA

De la manifestació contra la guerra

A darrera hora de la nit continuaven detinguts els agafats amb motiu de la manifestació contra la guerra. Aquests son quatre i no cinc, com primer se digué. Hem estat en el Jutjat de guarda, cap a mitja nit, ont han continuat negant-se a donar els noms dels detinguts.

Nosaltres hem pogut saber-los per altre costat. Heusels aquí:

David Amorós, Ramón Majoral, Jaume Viñas i J. Vilella.

Els diputats federals nacionalistes senyors Carner i Corominas s'interessaren pels detinguts. El segón estigué ben avançada la nit al Jutjat de guarda.

Se creu que avui serán posats en llibertat els agafats per la manifestació.

Durant tota la nit, la Rambla i altres llocs antics de la ciutat, estigueren presos per policíes i civils, en número extraordinari.

La censura

Qué deu passar?

En lloc de rebre l'acostumada conferencia, rebem al punt de tancar l'edició dos telegrames urgents que no podem donar a causa d'estar molt mutilats per la censura.

Què deu passar !?

Informació de Catalunya

Sabadell

L'Ajuntament d'aquesta ciutat, a conseqüencia d'una instancia del Centre Catalá, va acordar col·locar una lápida commemorativa del réverent Dr. don Feliu Amat de Palou, en el saló de sessions d'aquest Ajuntament; que'l descobriment de l'esmentada lápida tingués lloc, en un dels dies de la propera Festa Major i confiar al cronista de Sabadell, en Manuel Ribot i Serra, la biografía de l'esmentada personalitat sabadellenca.

El President de l'Associació de la Premsa, en Plácit Sagalés Serra, marxá a Mataró, el dilluns passat, en representació de l'arcalde i Ajuntament de Sabadell, amb l'objecte de fer entrega a l'Ajuntament d'aquella població, de l'artístic álbum amb vistes fotográfiques d'aquella ciutat, com a recort de la visita verificada per la Secció artística de l'Ateneu Obrer de Mataró, el dia 6 d'abril prop passat.

També va ésser portador el senyor Sagalés, de dos retrats dels senyors Canalejas i Maura, teixits amb seda, que l'Escola Industrial de Sabadell, regala al susdit Ateneu Obrer, en memoria de l'esmentada visita.

—La Comissió de festetjos que entén en els que han de tenir lloc en la propera Festa Major, está treballant d'una manera activa, per a acabar el programa oficial que se li té encomenat, i que segons noticies fidedignes será molt important.

—D'aquí a poc és constituirá en aquesta població, una Societat nomenada «Tir Nacional», subjecta a la constituida en aquesta capital. Un ric propietari, i a la vegada importantíssim comerciant en llanes, ha ofert a l'entitat en projecte, terreny pels assaigs i festes sportives del tir al blanc.

Igualada

L'ATENEU IGUALADI DE LA CLASSE OBRERA. — Aquesta entitat, commemorará durant els dies 23, 24, 25, 26 i 27 del proper agost, dies en que celebra la Festa Major la ciutat d'Igualada, el cinquantenari de la seva fundació.

Aquesta societat cultural, degana entre'ls Ateneus de Catalunya i el més important de tots, preté cel·lebrar les seves noces de or, amb la solemnitat que la seva importancia requereix, havent-se ja iniciat els treballs preparatoris per a l'organització de la festa. Amb tal motiu, han sigut nomenades diferentes comissions, que treballen febrosament i distribuint-se degudament la feina per a obtenir el millor èxit possible.

Ens plau poder donar aquestes noves, afegint, que segons impressions rebudes de bons amics d'Igualada, regna un viu entusiasme entre'ls socis de l'Ateneu Igualadi, per a celebrar la festa del cinquantenari amb tota esplendidesa, disposant-se a contribuir amb tots llurs esforços, perque la festa resulti mai vista en aquella ciutat.

De l'organització de tant important festa, procurarem tenir al corrent als nostres llegidors.

Jocs Florals de Badalona

Organitzats pel Centre Catalanista GENT NOVA

Any X

CONVOCATORIA. — El Centre Catalanista «Gent Nova» novament convida als conreuadors de les lletres catalanes, a concorrer als Jòcs Florals de Badalona els quals es regiràn pel següent

CARTELL

El día 15 d'agost vinent, Festa Major de Badalona, es celebrarà la poética festa, en la qual seràn adjudicats als autors de les composicions que'n resultin guanyadores, els premis que s'expressen a continuació:

1. Flor natural, que ofereix el Centre Catalanista «Gent Nova» s'adjudicarà a la mellor composició en vers sobre tema que's deixa al bon gust i llivertat de l'autor. El que obtingui aquest premi, que ho es d'honor i cortesía, deurà ferne present a la dama que elegeixi, la qual, proclamada «Reina de la Festa», entregarà tots els premis als guanyadors respectius.

2. Artística englantina, que ofereix el Excm. Ajuntament d'aquesta ciutat per a adjudicar-la a la millor poesía de caràcter patriótic o assumpte catalanesc.

3. Viola d'or i argent, oferta per D. Ignasi de Ventós-Mir per a fer-ne entrega a l'autor de la millor poesía sobre tema religiós o moral.

PREMIS EXTRAORDINARIS

4. Dúes medalles d'argent catalanes, ofertes per l'«Unió Catalanista», reencunyades expressament per aquesta entitat, a l'autor que millor desenrotlli el següent tema: «Normes socials per al ciutadà català-nacionalista.»

5. Objecte d'art, ofert pel Cassino «Apolo» d'aquesta ciutat, al millor treball en prosa, tema lliure.

6. Cent pessetes, ofertes pel «Centre Badaloní», a la millor poesía humorística de tema lliure.

7. Objecte d'art, ofert pel «Centre d'Unió Federal Nacionalista Republicana» de aquesta ciutat al millor «Cant a la República» que no excedeixi de vint versos.

8. Escrivanía d'argent, ofert per l'Excelentíssim Sr. Marqués d'Alella, Senador del Regne, al millor treball en vers o prosa, tema lliure.

9. Objecte d'art, que ofereix D. N. Verdaguer i Callís, Diputat Provincial, a la més inspirada poesía en elogi d'un patriota català.

10. Obres completes den Joan Maragall, (recent edició relligada en tela) que ofereix D. Albert Bastardas, Diputat provincial al millor conte, narració o novèleta de curtes dimensions.

11. Objecte d'art, ofert pel doctor don Ramón Coll i Pujol, al mellor treball en vers o prosa tema lliure.

12. Objecte d'art, ofert per la casa «Bosch i Companyía», al mellor treball en vers o prosa tema lliure.

13. Cent pessetes, que ofereix el doctor D. Joan Coret, per a la mellor exposició, en prosa, de lo legislat, respecte a higiene de l'habitació, comentant-ho amb aplicació a Badalona. En cas de que dit tema resti desert, o que'ls treballs presentats no tinguin un veritable valor, el Jurat concedirà cinquanta pessetes, al treball que sía relativament millor, sobre higiene o educació.

14. Cinquanta pessetes, ofertes per don Ponci Serrat a la millor biografía o notes sobresortints dels badalonins il-lustres ja morts.

15. Cent pessetes, que ofereix don Joan Surroca al millor treball, vers o prosa, sobre «Funestes conseqüencies que ocasiona a la societat l'esser parcial en l'exercici d'Autoritat.»

Badalona, 7 Juny 1913

Formen el Jurat Calificador: Pere Corominas, President.—Emili Guanyabens, Pompeu Fabra, Josep M. de Segarra, Josep Massó-Ventós, Enric Clapés, J. Rodergas Calmell, Secretari.

* D. Ignaci de Ventós-Mir, ofertor de la Viola, anuncia que l'any vinent oferirà cinc centes pessetes al millor treball històric de valor absolut, sobre els origens i fundació de Badalona.

OBSERVACIONS:

El Jurat podrà concedir además els premis, accèssits i mencions honorífiques que cregui convenient i de justicia.

Totes les composicions deuràn esser rigurosament inèdites i escrites en català essent condició necessaria que vinguin en lletra clara intel-ligible i acompanyades d'un plec clòs que contingui el nom del autor i porti escrit al damunt el títul i lema de la composició, amb el ben entès de que no s'entregarà el premi a l'autor qual nom no consti ben expressat en el plec respectiu o vagi en forma d'anagrama, pseudònimc o altra contrassenya.

El Centre «Gent Nova» se reserva per un any la propietat de les composicions premiades.

Les composicions no premiades estaràn a disposició dels seus autors durant tres mesos, a comptar des de el día 20 d'agost vinent.

Els plecs que continguin els noms dels autors no premiats se cremaràn en l'acte de la festa.

Tots els treballs se remeteran al Centre Catalanista «Gent Nova», Carrer den Lluc, número 55, Badalona, abans del día 24 de Juliol del present any.

Butlletí meteorológic

Día 15 juny

DEMATI

Baròmetre al nivell del mar	763'58
Temperatura a la sombra	26'3
Direcció del vent	S. E.
Humitat	52

TARDE

Baròmetre al nivell del mar	764'73
Temperatura a la sombra	22'4
Direcció del vent	S. E.
Humitat	76

EN LES VINTIQUATRE HORES

Temperatura.—Màxima: Sol, 33'4.—Màxima: Sombra, 27'4.—Mínima: Sombra, 12'2.—Reflector, 10'3.—Velocitat del vent, 623 kilòmetres.

ESPECTACLES

Teatre Novitats

Companyía cómico-dramática del Teatre de la Comedia de Madrid. Avui dilluns setena d'abonament. La preciosa comedia en tres actes

Rosas de otoño

Demà Dimarts, gran estrena de la joguina cómica en 4 actes, adaptació castellana de Salvador Aragón

La idea de Francisca

Se despatxa en Comptaduría.

Teatre Cómic

Avui dilluns, Nit a dos quarts de deu: Primer; «El Nuevo Testamento», Según la bonica opereta de gran èxit

Juego de amor

tres actes, per Lluisa Rodriguez, Teresa Sánchez i Pep Bergés, Aquesta setmana estrena: «S. M. el Cupón». En preparació «El bueno de Guzmán» i «La última película» (exclussives d'aquesta Empresa).

Gran Teatre Espanyol

Dissabte 21, debut de la notable companyía

PALMA-REIG

Thermidor

Se despatxa en Comptaduría.

FRONTO COMTAL

Gran partit per a avui nit a un quart d'onze
ROJOS: Iriarte. Olegui,
BLAUS: Guruceaga, Blenuer.
Entrada 1'50 ptes.
Detalls per cartells.

Saturn Parc

Hermós centre de sports, únic que posseix atraccions tant monumentals com «Els Urals» sensacional muntaya russa, admiració, per la seguretat i previsió, de quants enginyers espanyols i extrangers l'han estudiat en detall «Witching Waves» sport de moda a París i Londres i infinitat d'atraccions, totes elles grandioses, noves i de veritable originalitat.

Banda d'Alcántara tarde i nit.

ENTRADA DE PASSEIG 10 CENTIMS

Avis: Donat el creixent interès que desperta'l deport «Witching Waves» entre l'elegant public, es recomana als senyors que vulguin dominar be el maneig de tant originals veicols, procurin entrenar-se de 6 a 8 de la tarde per les inmillorables condicions en que's troba, a dites hores, el mencionat apareill, a mes que l'extraordinaria aglomeració de les nits, impideix manejar-los lliurement.

Avui dilluns curiós i atraient espectacle: Els andarins Attilio Zanardi i Eugenio Viannello que des de el 20 de juny de 1909 venen donant la volta al món en una bóta faràn en el Saturn Parc exercicis de marxa lenta veloç i d'obtacles, tal com ho fan en la ruta.

Demà dimarts, día de moda, debut en el diminut teatre «Tanagra» de l'emocionant i sempre aplaudida divette italiana, Bianca Novelli, que fa poc ha arrivat de la tournée per Italia i França.

TURO PARK

Explèndids jardins d'estiu. Obert tarde i nit. Noves atraccions, banda militar, café-restaurant.

Entrada, 25 cénts.

Concerts

Gran Edén Concert

Assalt, 12.

Music-Hall, Concert. Restaurant Parisièn

ALCAZAR Gran Cafè Concert. Restaurant de primer orde. Sarsueles alegres. Continuament Grans Debuts.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal
Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

Cinematógrafs

Gran cine saló Doré

Avui dilluns, hermós i sugestiu programa de cine i atraccions. «Miss Valverde» alambrista lluminosa, «Los Braccos» acróbates gomosos colossals, Debut del gran artista cantant i musical excéntric

Dorix Dorix Dorix

Altre importantíssim debut del gran duetto franco-italo-espanyol

Mary Celi

Art, «chic», hermosura; repertori especial per a families.

Al DORÉ - 4 Atraccions - 4 Exits ! !

CINES

SANT PAU, 85 **DIANA** — ARIBAU, 4 **ROYAL**

Entrada general	10 céntims:
Preferencia	20 »

Avui dilluns, día popular de les grans estrenes «La herencia de Cabestán», 1.190 m., Pathé, «El monedero», 600 m., Nordisck. «El derecho de vivir», 1.000 m., Eiko. «El retrato». «Minutiyo en busca de la verdad». «Los huérfanos de la pradera». Demà dimarts, día de moda, Día d'Estrenes, entre altres l'emocionant asumpte Pathe de 1.000 m.,

Demonios?

Butlletí comercial

Mercats estrangers

ESTACIÓ ENOTÉCNICA D'ESPANYA A CETA

La esterelització o pasterizació dels vins

Pasteur ha sigut el primer en regoneixer l'utilitat de sotsmetre'ls vins, en condicions adequades, a una temperatura elevada, amb el fi d'assegurar sa conservació.

L'alteració d'un vi, en general, es deguda a la presencia en el sí del mateix, de microorganismes que's desenrotllen en dit medi amb detriment dels seus elements nutritius. Bastará escalfar el vi dels barrils o ampolles, a 55 o 60 graus per a posar-lo a l'abric de dita alteració o malaltía. Aquest tractament no modifica en rès les qualitats del líquit i pot aplicar-se lo mateix als vins fins, com als ordinaris o comuns.

Els comerciants i els viticultors, disposen amb la pasterització d'un remei sobirà per a tota classe de malalties dels vins, permetent-los-hi oferir al mercat productes de conservació garantitzada.

En general, els tractaments químics no serveixen més que per a corretgir els defectes dels vins; però no'ls priven en totalitat dels gérmens o ferments patògens que puguin ésser causa de noves alteracions.

L'esterilització o pasterització pel contrari, el-limina tota classe de microbis. Per a obtenir resultats satisfactoris, es precís pendre certes precaucions, com son: la temperatura, duració, etc., etc.

Deu practicar-se la pasterització, després d'acabada la fermentació o sigui, quan les llevadures han cessat en ses funcions. L'época més apropiada és la primavera. Els vins joves o nous soporten millor aquesta manipulació.

Els vins que han de pasteritzar-se deuen estar ben nèts o clarificats. Deurá evitar-se que'ls vins blancs continguin un excés de clarificant que pugui més tard ocasionar un enterbolament per l'acció del calor.

En quant al grau de temperatura dependirá aquesta de la naturalesa i composició del ví; aconsellant-se 65 graus per als vins pobres en alcohol i acidesa, 60 graus per als de regular constitució i de 55 graus per als molt alcohòlics en els quals el seu alcohol favoreix la conservació. Aquestes temperatures varíen quan els vins están malalts; resultant de les experiencies; que per als vins agres o picats, la temperatura és de 60 graus; de 72 graus per als malalts de la «casse», etc. Aquestes temperatures variarán a sa vegada segons el grau alcohòlic del ví.

La duració de la pasterització o sigui el temps que ha d'emplear-se en dita operació, és segons uns enòlegs o pràctics d'«un minut»; i segons altres un temps inversament proporcional al grau d'acidesa i d'alcohol.

En resum, per a obtenir bons resultats de la pasterització, se necessíta que una vegada efectuada se preservi als vins del contacte de l'aire, col-locant-los en envasos perfectament esterilitzats.

L'elecció d'un bon aparell pasteritzador es fonamentará en les raons exposades. El major defecte d'aquests aparells, es el seu elevat preu, que potser més tard podrà remeiar-se pels grans avanços de l'industría enològica.

PREUS DE PRODUCTES AGRICOLES ESPANYOLS Y ALTRES EN LES PLASSES DE CETA Y MARSELLA

Olis: els 100 kilograms, Borges, de 140 a 150 francs; Aragó, de 155 a 170; Andalusia, de 125 a 135, Tortosa, de 135 a 145.

Alcools: de vi, bon gust, de 140 a 150 francs, hectòlitre; de brisa, de 90 a 100; Nord, de 00 a 00; Nord extrafi, de 46 a 50; d'industria. de 00 a 00; cognac, de 00 a 000.

Sucres: de 65 a 67 francs els 100 kilogs.; cristallisats, 58 a 60; *en entrepot*, de 40 a 41; bords 32 a 33; en brut, blancs, de 30 a 31; de rojos, 26 27 frcs.

Fruites: peres, de 00 a 00 francs; prèssecs, de 00 a 00; raím, de 00 a 00; pomes de 25 a 45; albercocs, de 00 a 00; cireres, de 00 a 00; magranes, de 00 a 00 el mil; llimones, de 40 a 60 el mil; taronges, de 50 a 55 francs; mandarines, de 00 a 00; melons, de 0 a 0 dotzena.

Fruites seques y llevors: ametlles d'Alacant de 000 a 000; de Cartagena, de 000 a 000; de Mallorca, de 230 a 200; amb closca de Tarragona (mollar), de 120 a 125; de Cartagena, de 100 a 110; avellanes de Tarragona, de 170 a 172; ab closca de 70 a 75; panses de Màlaga, de 9 a 14 francs la caixa de 10 kilos; de Dènia, de 70 a 75 francs els 100; cireres seques, de 150 a 200; figues, de 30 a 32; pinyons, de 180 a 190; cacauets, de 00 a 00; anís de Màlaga, de 80 a 90; comins de 00 a 00; escaiola, de 50 a 54.

Llegums (verdes y seques): ceves, de 14 a 20 francs; alls de 00 a 00; patates; de 00 a 00; noves de 15 a 16, llantíes, de 30 a 40; mongetes, de 25 a 40; pèsols, de 40 a 50; faves, de 00 a 00; tomàtecs, de 00 a 00.

Forratges: herm. de 8 a 9 francs; aufals, de 8 a 10; palla, de 3'50 a 4'50; garrofes, de 00 a 00; segó, de 10 a 17 els 100 kilograms.

Suros: els mil, superfi, de 50 a 60 francs; fi, de 40 a 50; ordinari, de 35 a 40.

Varis: safrà, de 135 a 145 francs kilo; pebre molt, dols, de 100 a 150 els 100; mares de ví, de 25 a 35; el grau d'àcid tartàric, de 0'90 a 1'00, tartà en brut, de 00 a 00; el grau de bitrartrat; de 0'00 a 0'00.

VINS ESPANYOLS A CETA

Alacant, de 13 a 15 graus, de 00 a 00 francs, hectòlitre; Alacant, de 11 a 12 id. de 00 a 29 id.; id.; Benicarló, de 11 a 12 id., de 28 a 29 id., id., Catalunya, de 10 a 12 id.; de 00 a 00; Priorat, de 11 a 12 id., de 00 a 00; Tarragona (Vendrell), de 12 id., de 00 a 00; Utiel (tipo Aragó), de 11 a 12 id., de 00 a 2; Valencia, de 11 a 12 id., de 28 a 29; Valencia, rosat, de 12 id.; de 00 a 00; Vinarós, de 11 a 12 id., de 28 a 29; Moscatell (9 a 10° licor), de 15 id., de 00 a 00; Mistela blanca (9 a 10° licor), de 12 a 15 id., de 00 a 00; Mistela roja 9 a 10° licor) de 12 a 15 id., de 00 a 00; Vi blanc sec de Valencia, de 11 a 12 id., de 00 a 00; Vi blanc de la Manxa, de 11 a 12 id., de 31 a 33; Vi blanc de Catalunya, de 10 a 12 id., de 30 a 32; de Xerès y Màlaga. ordinaris y superiors, de 50 a 250 francs.

Ceta, 7 de juny de 1913. — El director de l'Estació, *Lluís Arizmendi.*

FILLS DE F. MAS SARDÁ

RAMBLA DEL CENTRE, 20. - BARCELONA

Negociem tota classe de cupons, venciment primer juliol pròxim.

LE HOGAR Y LA MODA

es el periódic més económic del món

Per 2 RALS AL MES, dona

Un número setmanal d'«El Hogar y la Moda»
» » de «Novela» moral y interessant
» » de «Diccionario Enciclopédico»
» » de «Historia de España»
Entre Periódic, Novela, Diccionari, y Historia

16 quaderns al mes per 2 rals

164 planes de lectura setmanal pera la familia! «El Hogar y la Moda» dona, además,

PATRONS TALLATS

y dona, ademès, bonics y práctics

REGALS MENSUALS

consistents en màquines de cosir, vaixelles, talls de trajo, pesses de tela, etc., a que poden optar tots els suscriptors.

¡Tot pels 2 rals al mes!

Ompli V. l'adjunt cupó y envihil a la

SOCIETAT GENERAL DE PUBLICACIONS

Diputació, 211.—BARCELONA

que li enviará a l'acte unes mostres de franc a casa seva.—Hi hà que advertir que'ls que's suscriguin ara podrán comensar a coleccionar totes les obres desde'l quadern primer.

D. ______ *que viu*
a ______ *provincia de* ______
carrer ______ *n.º* ___ *pis* ___
Desitja rebrer unes mostres de franc de El Hogar y la Moda *y la seva Biblioteca.*

David Ferrer & Companyia - (S. en C.)

CALOR Moderns radiadors de vapor per gas.

FRED... Màquines frigorífiques y pera fer glas

FOC..... Bombes y material pera bombers.

AIGUA Instalacions pera aixecarne.

Passeig de Gracia, núm. 94 - Barcelona.

ENOFOSFORINA SERRA

Tónic - Reconstituient - Remuneralitzant

Torna la robustesa, l'alegría, la vitalitat i totes les forces perdudes, ja sigui per un excesiu treball mental o bé per altres causes.

A. Serra, Pelai, 9

Herpes (Brians)

LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPETIQUES de BOTTA, preparades per Borrell curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell, per inveterades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat amb ells persones que tenien molt arraigats els brians y que cada estiu tenen de pendre banys d'aigües sulfurosos, senso lograr curarse.

Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT NUMERO 52 cantonada al carrer de Sant Ramón.

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 78, entressol, primera

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, propietaris industrials i comerciants desde'l 1½ per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits i parts indivises, i sobre genres, pianos carruatges i tota garantía que convingui. Rambla de Santa Mónica, 4 entressol.

Darrera PARAULA
en calçat de totes classes
Preus increibles
Carrer del Carme, número 36

Gran Empresa Funeraria

Societat Anónima

40 SUCURSALS AMB TELÉFON A BARCELONA Y POBLES AGREGATS

ENTERROS DESDE'L MÉS SUMPTUOS AL MÉS MODEST; D'AQUESTS DESDE 25 PTES.

Central: Rambla Catalunya, núm. 29 - Teléfon 397

Tallers, fábrica y cotxeres: CAMPO SAGRADO, 24 - Teléfon 2.691

ESTUFA DE DESINFECCIÓ PORTÀTIL A DOMICILI, ÚNICA A BARCELONA

Gran Diploma de Honor y 10 Medallas
RELOJ ORIÓN
AFINACIÓN CRONOMÉTRICA
VÉNDESE EN LAS RELOJERIAS

Esqueles mortuories

SE REBEN

A l'Administració fins a les [illegible] de la nit

A l'Impremta fins a les [illegible] de la matinada

PREUS Y TAMANY, SEGONS CATALEG

Aixarop del Professor Girolamo

Polvos y catxets Pagliano (de Florencia)

EL MILLOR DEPURATIU Y REFRESCANT DE LA SANG

65 anys d'èxit creixent són sa millor recomanació

Exigiu sempre'l nom del Professor GIROLAMO

Se ven a les principals farmacies y drogueries

Unics agents a Espanya: I. URIACH Y COMP.ª - - Moncada, 20, Barcelona